

Poštnina plačana pri  
pošti 1317 Sodražica

# Suhorobar

83/ XV, julij–avgust 2013



Glasilo občine Sodražica



## VSEBINA

- 3 **ŽUPANOVA STRAN**  
(Ne)uspešnost investicijskega programa
- 4 **AKTUALNO**  
Zbiranje predlogov za priznanja in nagrade Ustanovitev MIR
- 6 **PSOGLAVSKI DNEVI**  
Skozi oči organizatorjev
- 8 **RAZVOJNI KORAKI**  
Sodražica spreminja podobo Kako do internetne povezave?
- 10 **IZ POSLANČEVE ZAPISNICE**  
Nova vlada pod drobnogledom
- 11 **DRUŠTVA**  
Šedržanke razkrivajo obljubljeni recepte
- 12 **ŠPORT**  
Ultramaratonc Hilarij v Sodražici  
Izredni dosežki Ivana Ruparčiča  
Balinarske novice  
Uspešno zaključen III. memorial bratov Fajdiga
- 16 **OBVEŠČAMO**  
Sofinanciranje društev  
Promocija rabe lesa
- 18 **MLADI**  
Predstavljamo oratorij 2013  
Popotni utrinki: Skandinavija  
Javljanje z Madagaskarja
- 21 **OD TU IN TAM**  
Odličnjaki pri županu  
Urška 2013  
Psi poleti
- 22 **VAŠA STRAN**  
Spominjamo se
- 23 **NOVIČKE IZ KNJIŽNICE**  
Jesenski predlogi za bralce

Foto na naslovnici: Ana Arko

## Domačnost

Piše: Nina Pirc Vovčko, urednica

Kar nekaj let bivanja v slovenski prestolnici z vmesnimi izkušnjami tujine mi je odprlo oči do te mere, da sem v rodnem kraju pričela ceniti domačnost. V mislih imam občutek, da mi ob srečanjih z ljudmi ni treba v tišini odvracati pogleda drugam ali resnobno zreti predse, da lahko na ulici in tudi na pošti, banki ali v trgovini sproščeno poklepetam še o čem drugem kot o storitvi, ki jo formalno opravljajo zame, ker je to pač njihova služba ... Domačnost. Če se izrazim v jeziku ekonomije, bi ji lahko rekla dodana vrednost našega malega kraja.

Isto domačnost že vrsto let izkušam na našem Tržnem dnevu in v njej neizmerno uživam. Tisti nedeljski dan lahko od jutra do večera preživim na sodraškem trgu in uličicah, v parkih in na drugih prizoriščih. Kako tudi ne bi, ko pa imajo ponuditi toliko dogajanja, dobre volje in prijaznosti! Ni mogoče spregledati, da je program vsakokrat skrbno pripravljen in da so razstavljalci izbrani z okusom. Posebej prijetno je poklepetati z domačini, ki zberejo pogum, postavijo na ogled svojo obrt in nasmehani odgovorijo na še tako radovedno vprašanje. Na sprehodu od prizorišča do prizorišča, od stojnice do stojnice pa nova množica poznanih ljudi – obiskovalcev, s katerimi lahko prav tako izmenjam nasmeh, šalo, prijazno besedo, novico.

*Če se izrazim v jeziku ekonomije, bi domačnosti lahko rekla dodana vrednost našega malega kraja.*

Ko sem ob koncu letošnje prireditve v sebi zadovoljno urejala vtise, me je prešinilo: če Tržnemu dnevu (še) ni uspelo postati velika in priznana prireditev, mu je prav gotovo uspelo nekaj drugega – postal je praznik domačnosti.

Tržnemu dnevu je sledilo odprtje novega sodraškega marketa. Ta je zamenjal staro, natrpano trgovinico, ki smo ji rekli »Zadruga«, v njej pa smo poleg osnov za življenje vedno dobili tudi košček pozornosti in prijazno besedo – čisto zastoj. Če zdaj pomislim na moderno stavbo, na sodobno urejeno, večjo površino in pestrejšo izbiro izdelkov, na enostaven dostop in veliko parkirišče ter na nova delovna mesta, ki jih je prineslo odprtje marketa, se strinjam, da smo kot kraj napredovali. Vendar mi je nekaj sprehodov med policami izoblikovalo tudi misel: da lahko, če ne bomo pozorni, kmalu tudi nazadujemo. Zdi se namreč, da večja nakupovalna površina poveča razdaljo med ljudmi in vlje občutek, da ni več vredno in treba pozdraviti, saj se nam tako ali tako mudi ...

Ob vsej sodobnosti se pridih domačnosti lahko zdi nekaj zastarelega, odvečnega, kmečkega, a če se domačnosti odrečemo, bomo na slabšem mi sami: z njo bomo namreč izgubili dobršen del človečnosti. Zato bi bilo prav, da odtujenosti, ki smo se ji privadili v ljubljanskih in drugih nakupovalnih centrih, ne prenašamo tudi v domačo trgovino, v domač kraj, med domače ljudi. Sprejmimo izziv in naj naš najboljši sosed ostane tisti v človeški podobi.

## NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **30. 9. 2013**. Suhorobar predvidoma izide **17. 10. 2013**.

Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov:

**suhorobar@gmail.com**

Navodilo za oddajo prispevkov:

- Besedila naj bodo v formatu .doc oziroma .docx, fotografije v formatu .jpg z dodanimi komentarji. Prosimo, da navedete tako avtorja prispevka kot avtorja fotografij.
- Identičnih prispevkov, ki so bili že objavljeni oz. so namenjeni za objavo v drugih medijih, ki pokrivajo območje občine Sodražica, ne bomo objavili.
- Pri prispelem gradivu si pridržujemo pravico do krajšanja in drugih uredniških popravkov.

# Vročje teme vročih dni

Piše: Blaž Milavec, župan

Vroči poletni dnevi, ki smo jim bili priča to poletje, kličejo, če ne kar silijo človeka na oddih. To je priložnost za obisk zanimivih krajev doma ali v tujini. Pravzaprav lepote domačih slovenskih krajev prav v ničemer ne zaostajajo za tujimi, samo to veljavo jim težko pripoznamo. Ne glede na to, je ta čas vsekakor dobro izkoristiti za spoznavanje novih stvari. Človek gre težko iz svoje kože, v katero je vpet, zato tudi čas dopusta in počitnic izkoristi za pridobivanje koristnih informacij ali vsaj ideje, kako kakšni stvari strežejo drugje, kjer se srečujejo z enakimi ali podobnimi težavami. Poleg tega pa je počitniški čas primeren tudi za pogovor ali le prijeten večerni klepet z zanimivimi ljudmi. Moram priznati, da sem sam pridobili kar nekaj dobrih idej in zamisli ob takšnih priložnostih: bodisi ob obiskih različnih krajev bodisi v pogovoru z različnimi ljudmi. Obe možnosti sta izjemen in koristen vir za delo in razvoj, le videti in srečati je potrebno prave kraje in prave ljudi. Prave informacije ti po drugi strani dajo tudi domači ljudje, ki so pripravljene dobronamerno opozoriti na kakšen problem, ki ga nekdo, ki ni dnevno vpet v občinsko dogajanje, vidi jasneje.

Tako sem na primer nekega večera ob pijači imel zanimiv pogovor z našim občanom, ki praktično celo svoje poklicno življenje uspešno deluje na področju gospodarstva, s samimi javnimi stvarmi pa se ni ravno ukvarjal. Pogovor je tekel o tem in onem, medsebojno se so izmenjale tudi besede pohvale, nasprotno dale tudi kritike ter se postavljala vprašanja. Med njimi tudi tisto, pa kako ne morete urediti te ceste ali onega odseka ali kar napeljati interneta sem ali tja itd., pa čeprav po drugi strani lahko uspete izvesti kar nekaj investicij. Predlagal sem, da spregovoriva odkrito. Vprašal sem ga, ali res misli, da vsega naštetega jaz sam ali kdo na občini res noče narediti. Seveda ne misli tako. No, problem je zelo enostaven. To je tako kot v družini ali podjetju: marsikaj bi morali narediti, urediti, zgraditi, nabaviti ... Zakaj pa potem tega ne naredimo – saj sebi bi pa gotovo privoščili? Predstavil sem mu okvirje naših občinskih financ. Skoraj 80 % vsega proračuna je definiranega z različnimi zakoni, ki določajo področja delovanja občine. Na vseh teh področjih smo

poskušali najti določene rezerve, pri tem pa še vedno ohraniti dosežen nivo kakovosti in ne prestopiti zakonskih omejitev. Kar smo uspeli privarčevati, nam država z novimi področji hipoma vzame in nas še dodatno obremeni. Da ne pride do kolapsa sistema, moramo sedaj občine reševati že samo na primer osnovno zdravstvo, ki se je do nedavnega financiralo iz zakonsko določenih virov, predvsem iz zdravstvenega zavarovanja. Višina teh sredstev se ne meri v nekaj tisoč evrih, ampak v sto tisočih. Podobnih primerov je še kar nekaj. Po drugi strani se tudi mnogi dosedanji viri krčijo in zmanjšujejo. Investicije zasebnega sektorja so se bistveno zmanjšale, zato tudi ni svežih davčnih prilivov. Tako lahko hitro ugotovimo, in to brez zavajanja, da imamo za prosto razpolaganje na področju investicij na voljo par sto tisoč evrov.

Ta ugotovitev je mojemu sogovorniku vzela sapo. V gospodarstvu, vsaj tistem zdravem, bi verjetno že davno obupali. Tak znesek obrača skoraj vsak samostojni podjetnik. Kako potem sploh uspete izpeljati kakšno investicijo, se glasi njegovo vprašanje. Ker imamo na srečo možnost kandidiranja na razpise za sofinanciranje s strani evropskih strukturnih ali pa kohezijskih sredstev, praktično vsa ta sredstva usmerjamo v to konkurenco. Le z dobrimi projekti, ki sicer tudi niso zastoj, in z lastnimi deleži poskušamo pridobiti čim več dodatnih sredstev. Tu smo zato uokvirjeni s področji oziroma nameni projektov, kot jih določajo posamezni tovrstni razpisi. Tako pač izvajamo investicije na tistih področjih, ki so podprti s temi sofinancerskimi evropskimi ali državnimi programi. Tu prednjači predvsem okoljska, vodooskrbna ter ekonomska infrastruktura. Zato smo praktično vsa naša sredstva usmerili v te projekte. Žal potem ni dovolj denarja za druge, prav tako potrebne in pomembne stvari. Če bi denar v večji meri namenili tudi tem drugim stvarim, bi jih morali financirati sami, za kar končno tudi ne bi imeli dovolj denarja. Tako pa dobimo večji delež financiranja od drugod in posledično lahko izvedemo več projektov. Po drugi strani ne gre pozabiti, da je to končno tudi v interesu občanov in ne le naša »kaprica« in želja po uspešnosti. Okoljska infrastruktura

je danes, vsaj v večjih naseljih, nujnost. Enkrat jo bomo morali zgraditi. Če je ne bomo z evropskimi sredstvi, jo bomo pač morali sami, zlasti s sredstvi, zbranimi s prispevki in dodatnimi obdavčitvami občanov. In to bistveno večjimi, kot so pri nas trenutna predpisana, kar lahko že zasledimo po določenih drugih občinah v Sloveniji. Če torej upoštevaš ali vsaj poznaš navedeno, lažje razumeš posamezne odločitve občine in razmere, v katerih deluje. Res je, razpoložljiva sredstva, ki so dejansko zelo skromna, bi morala biti bistveno večja, da bi lahko vsaj znosno zadovoljevali osnovne infrastrukturne potrebe prebivalcev. Ker pa v kratkem ne gre pričakovati čudežev na tem področju, moramo ta sredstva poiskati sami. Zato je naša razvojna usmeritev usmerjena ravno v tiste prioritete projekte, ki so sicer enako nujni kot ostali, a po velikosti, obsežnosti ter primernosti uspejo pridobiti večji sofinancerski delež. Ravno v okviru takšne usmeritve smo v preteklih nekaj letih uspeli pridobiti že več kot pet milijonov evropskega in državnega denarja, ki poleg našega, občinskega, predstavlja vir za izvedbo sedem milijonov vrednega investicijskega paketa, ki je deloma že zaključen oz. se bo izvedel še v tem in naslednjem letu. Navedeno ne pomeni, da sedaj izvajamo le nekaj teh projektov, ostala področja pa ostajajo nerešena. Del sredstev vedno namenjamo tudi področjem, ki niso vključena v ta ali oni večji projekt, pri večini pa skušamo reševati posamezne težave v sklopu teh večjih projektov, v kolikor se izvajajo v tistem okolju.

Tako sem na koncu pritrđil mojemu sogovorniku pri njegovih ugotovitvah, da so vsi primeri v njegovih vprašanjih upravičeni do ustreznih rešitev, a se morajo reševati postopno, po dejanski potrebnosti ter na podlagi prioritete vrstnega reda, ki je sestavljen v skladu s širšim občinskim razvojnim pogledom in potrjen z ustreznimi sklepi občinskega sveta v okviru sprejema občinskega proračuna in načrtov razvojnih programov. Na koncu se je tudi on strinjal, da bi bil drugačen investicijski program, kot ga vodimo v danih časih, z vidika občine in širše skupnosti bistveno manj uspešen.

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja na podlagi 11. člena Odloka o občinskem prazniku in priznanjih Občine (Ur. l. RS, št. 19/03, 59/11) objavlja dne 15. 7. 2013

## RAZPIS o zbiranju predlogov za podelitev priznanj in nagrad Občine Sodražica za leto 2013

Priznanja Občine Sodražica, ki se bodo podelila v letu 2013, so:

- Častni občan Občine Sodražica
- Zlata plaketa Občine Sodražica
- Priznanje Občine Sodražica

### NAZIV ČASTNI OBČAN

Priznanje "Častni občan Občine Sodražica" se podeljuje posamezniku za izredno pomembne trajne dosežke na družbeno-ekonomskem, znanstvenem, kulturnem, razvojnem, vzgojno-izobraževalnem, športnem, naravovarstvenem, humanitarnem ali drugem področju, ki je s svojim delovanjem prispeval k razvoju, ugledu in uveljavljanju Občine Sodražica.

### ZLATA PLAKETA OBČINE SODRAŽICA

Zlata plaketa se podeljuje posameznikom, podjetjem, zavodom, organizacijam in skupnostim ter društvom za izredno življenjsko delo ali za vrhunske uspehe ali dosežke, ki so pomembni za razvoj in ugled Občine Sodražica.

### PRIZNANJE OBČINE SODRAŽICA

Priznanje Občine Sodražica se podeljuje posameznikom, podjetjem, zavodom, organizacijam in skupnostim ter društvom za uspehe in dosežke v zadnjem obdobju za enkratne dosežke kot spodbuda za ustvarjalno delo. Priznanje se lahko podeljuje tudi za dosežke trajnejšega pomena na različnih področjih, ki imajo pomen za Občino Sodražica in v širšem družbenem prostoru.

Imenuje se lahko največ enega častnega občana, podelijo se največ ena Zlata plaketa Občine Sodražica in največ tri Priznanja Občine Sodražica.

Predloge za podelitev priznanj lahko podajo posamezniki ali skupine posameznikov, politične stranke, podjetja, društva, organi lokalnih skupnosti in druge organizacije in skupnosti. Predlagatelj za podelitev priznanja ne more predlagati samega sebe.

Predlog mora vsebovati:

- ime, priimek oz. naziv in naslov predlagatelja,
- navedbo, na katero izmed možnih priznanj se predlog nanaša,
- ime, priimek oz. naziv in naslov predlaganega,
- utemeljeno pisno obrazložitev.

Upoštevanji bodo vsi predlogi za podelitev priznanj in nagrad Občine Sodražica, ki bodo oddani v zaprti kuverti na naslov: Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Občina Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica, s pripisom »Ne odpiraj – razpis – občinsko priznanje 2013«, ki bodo prispeli na naslov občine osebno ali po pošti do vključno 10. 9. 2013 do 14. ure.

Dodatne informacije lahko dobite v Uradu župana Občine Sodražica, Trg 25. maja 3, Sodražica, telefon 836 60 75.

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja

## Nov avto za potrebe Zdravstvene postaje Sodražica

Piše: D. V., foto: Petra Marn

Občina Sodražica je v juniju financirala nakup avta za potrebe Zdravstvene postaje Sodražica, predvsem patronažne službe. Gre za avto Fiat Panda s pogonom na vsa štiri kolesa, saj je v zimskih razmerah kar težko doseči vse občane v višje ležečih krajih. Dominika Arko, patronažna medicinska sestra, je domove do zdaj obiskovala s svojim avtom in dnevno opravila v povprečju 30 km. Zdravstvena postaja Sodražica s svojo patronažno dejavnostjo sega tudi v del Slemen, tako da pokriva okoli 2.500 ljudi.

Ob predaji ključev vozila se je v. d. direktor Peter Rus zahvalil županu za posluh, še posebno v teh za zdravstvo težkih časih, župan Blaž Milavec pa je uporabnikom zaželel, naj jim vozilo čim bolje služi.



## Prodaja nepremičnin

Občina Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica, objavlja

### 1. Javni razpis za prodajo nepremičnin z javnim zbiranjem ponudb

Predmet prodaje sta nepremičnini parc. št. 2087/1, pašnik v izmeri 980 m<sup>2</sup>, in parc. št. 2087/110, pašnik v izmeri 222 m<sup>2</sup>, obe k. o. Sodražica, ki se prodajata kot zaključena celota.

Izhodiščna cena: na podlagi cenitve sodnega cenilca gradbene stroke znaša 28.848,00 EUR.

Navedena cena ne vključuje davka na dodano vrednost, ki ga plača kupec.

DDV, stroške overitve pogodbe pri notarju ter strošek vpisa nepremičnin v zemljiško knjigo plača kupec.

Rok za oddajo ponudb je 17. september 2013 do 9. ure, odpiranje prispelih ponudb pa bo ob 12. uri.

# Ustanovitev »Medobčinskega inšpektorata in redarstva« Občin Dobropolje, Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče

Piše: mag. Marija Ajdič Francelj, inšpektorica, vodja MIR



Naloga inšpekcijskega nadzora in občinskega redarstva so občinske upravne naloge in z ustanovitvijo skupne občinske uprave Medobčinski inšpektorat in redarstvo Občin Dobropolje, Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče (v nadaljevanju: MIR) so občine ustanoviteljice zagotovile nadzor nad izvrševanjem oziroma spoštovanjem občinskih predpisov. Glede na to, da se v posameznih občinah ustanoviteljicah navedene občinske upravne naloge do zdaj še niso izvajale, in dejstvo, da v njem zaposlene pooblašene uradne osebe pri izvajanju pooblastil posegajo v delovanje fizičnih in pravnih oseb, bomo v začetni fazi delovanja MIR veliko pozornosti namenili predstavitvi organa MIR in seznanili širšo lokalno skupnost z njegovo pristojnostjo, še posebej redarske službe, ki je novo ustanovljena služba v vseh občinah ustanoviteljicah.

## 2. Javno dražbo za prodajo nepremičnin

A) parc. št. 33/13, dvorišče v izmeri 257 m<sup>2</sup>, in parc. št. 1492/267, pašnik v izmeri 16 m<sup>2</sup>, obe k. o. 1619 – Sodražica – izklicna cena je 6.552,00 EUR, najnižji znesek višanja: 100,00 EUR,

B) parc. št. 33/8, dvorišče v izmeri 517 m<sup>2</sup>, k. o. 1619 – Sodražica – izklicna cena je 12.408,00 EUR, najnižji znesek višanja: 100,00 EUR.

Davek na dodano vrednost, strošek overitve pogodbe pri notarju ter strošek vpisa nepremičnin v zemljiško knjigo nosi kupec.

Javna dražba bo 17. septembra 2013 ob 12.30 v sejni sobi Občine Sodražica.

Dodatne informacije lahko zainteresirani ponudniki dobijo na tel. št. 01/836 60 75, v razglasnem delu Uradnega lista RS z dne 16. 8. 2013 in na spletni strani [www.sodrazica.si](http://www.sodrazica.si), kjer sta objavljena celotna razpisa.

Župan Občine Sodražica  
Blaž Milavec l. r.

Sredstva za delovanje MIR zagotavljajo občine ustanoviteljice skladno z določbami Odloka in poteka v okvirih sprejetega proračuna. Pri tem moram poudariti zakonsko določbo 26. b člena Zakona o financiranju občin (Ur. l. RS št. 123/06, 57/08, 36/11), ki je gotovo velika spodbuda, da občine organizirajo skupno opravljanje nalog občinske uprave (dodatna dotacija iz sredstev državnega proračuna v višini 50 % v preteklem letu realiziranih odhodkov). Odhodki, ki se štejejo za odhodke za skupno opravljanje posameznih nalog občinske uprave, so določeni s Pravilnikom o vrsti odhodkov, načinu poročanja o realiziranih odhodkih in nakazovanju sredstev občinam za sofinanciranje skupnega opravljanja posameznih nalog (Ur. l. RS, št. 66/07).

V MIR sva trenutno dva zaposlena, vodja MIR in inšpektor, poteka tudi razpis za zaposlitev enega občinskega redarja. MIR opravlja za občine ustanoviteljice upravne naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov občin ustanoviteljic.

V skladu z občinskim programom varnosti MIR opravlja za občine ustanoviteljice upravne naloge občinskega redarstva in skrbi za javno varnost in javni red na območju občin ustanoviteljic.

MIR je tudi prekrškovni organ, vse pooblašene uradne osebe MIR so pooblašene uradne osebe prekrškovnega organa (uspešno opravljen preizkus znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku in hkrati izpolnjujejo še druge zakonsko določene pogoje) ter obenem tudi prekrškovni organ občin ustanoviteljic, ki odločajo o prekrških po hitrem postopku.

Med prednostnimi nalogami zaposlenih v MIR bo nadzor nad spoštovanjem predpisov, zlasti na področju posegov na ceste, ustreznostjo prometne signalizacije, varovanja okolja (nedovoljenega odlaganja komunalnih odpadkov, ločevanje komunalnih odpadkov) ter, ob zaposlitvi občinskega redarja, tudi nadzor nad spoštovanjem zakonskih omejitev na področju mirujočega prometa.

Naloga, ki predstavljajo strokovni pristop za postavitve temeljev za uspešno delovanje MIR, se bodo izvajale vzporedno s samim operativnim delovanjem MIR, in bodo usmerjene predvsem v nadzor in k preprečevanju kršitev in situacij, pri katerih lahko pride do pomanjkljivosti ali nepravilnosti in bi lahko imele škodljive posledice za ljudi, premoženje oziroma skupnost.

Glede na to, da smo v začetni fazi zagotavljanja tehničnih pogojev vzpostavitve organa, in zato ne moremo vedno zagotavljati uradnih ur, se vsem občanom opravičujemo in jih hkrati obveščamo, da pisne prijave sprejemamo nemoteno na elektronskem naslovu: [inspektorat-redarstvo@ribnica.si](mailto:inspektorat-redarstvo@ribnica.si), po predhodnem dogovoru pa smo dosegljivi tudi osebno. Za dodatne informacije v zvezi z MIR pa se občani lahko obrnejo tudi na občine ustanoviteljice.

Uspešnost delovanja MIR se mora odražati v zmanjševanju kršitev na inšpekcijskem in redarskem področju in v čim krajšem času od uvedbe do zaključka inšpekcijskih in prekrškovnih postopkov. Namen delovanja MIR naj bo predvsem preventiva in ne represija. Z ustanovitvijo organa MIR vidim priložnost izpolnitve vizije, da postane MIR vzor učinkovite in kakovostne službe z visoko stopnjo zaupanja javnosti in prepoznavnostjo v širši družbeni skupnosti. Kot vodja MIR si bom prizadevala za odgovorno in strokovno delovanje MIR, za dvigovanje standardov delovanja MIR, za kakovost občinskih predpisov in njihovo usklajenost s področno zakonodajo, za čim boljše komunikacijo z občinskimi upravami ustanoviteljic ter za ustvarjanje dobre delovne klime, saj bomo le tako lahko delo organa približali pričakovanjem in potrebam tako občin ustanoviteljic kot tudi občanov.

## Pisano dogajanje za vse generacije

Foto: Žiga Lovšin in Ana Arko

Psoglavski dnevi 2013 so obiskovalcem znova postregli z barvitim dogajanjem, v katerem je lahko prav vsak odkril nekaj zase. Od petka, 28. junija, do nedelje, 30. junija, je v Sodražici odzvanjala najraznovrstnejša glasba, potekale so športne prireditve, seveda pa je vrhunec predstavljal nedeljski Tržni dan. Več o dogodkih predstavljajo organizatorji sami.

## Blues za Madagaskar

Piše: Eva Janež, MKS

V petek, 28. 6. 2013, je v sklopu Psoglavskih dni in v organizaciji Mladinskega kluba Sodražica potekal dobrodelni koncert Blues za Madagaskar. Čeprav je bil večer hladen, se je zbralo kar lepo število ljudi dobrega srca. Da ni nikogar zeblo, so poskrbeli nastopajoči domači glasbeniki iz skupin Epicenter, Martin Ramoveš Band in Šedrca Blues Project. Dobrih 640 evrov zbranega denarja od prostovoljnih prispevkov in prodaje majic je bilo namenjenih za humanitarno-medicinsko odpravo na Madagaskar, katere predstavnik je tudi član MKS-ja Žiga Lovšin. Vsem najlepša hvala za vašo dobroto.



## Dan športa

### Namizni tenis

Piše: Gašper Mihelič

Na turnir se je prijavilo 13 moških članov in 2 ženski članici. V moški konkurenci je zmagal Tone Lovrenčič, drugi je bil Primož Prijatelj, tretji pa Domen Prijatelj. V ženskem finalu je zmagala Alenka Zupan Zidar, druga je bila Mojca Vesel. Posebno bi se rad zahvalil Stanetu Gašperiču in njegovemu sinu Mitji Gašperiču, ki sta pomagala pri vodenju turnirja in poskrbela, da je tekmovanje potekalo na najvišjem možnem nivoju.

### Tekmovanje mešanih parov v odbojki na mivki

Piše: Miha Lovšin

Letos se je na tekmovanje v odbojki na mivki prijavilo šest ekip; tri ekipe iz kočevskega in tri iz sodraško-ribniške doline. Turnir se je začel ob štirih popoldne, finalni dvoboji pa so potekali vse tja do osme ure zvečer. Tekme so bile precej izenačene, nekateri tekmovalci, ki se z odbojko ukvarjajo že dlje časa, pa so poskrbeli za vrhunske poteze in kakovostno igro na plaži odbojkarskih mojstrov. Naslednje leto vas vabimo, da se oglasite še v večjem številu, ker bo vsaj tako zanimivo, kot je bilo letos.



## Večer na trgu

Piše: Petra Marn

Tudi letos nam je Tamburaški orkester Sodražica pod vodstvom Jožeta Košmrlja pripravil pester program Večera na trgu. Poln šotor je nakazoval, da vsi nestrpnost pričakujemo zvoke tamburic in ubrano petje. Tamburaši so se predstavili v dveh sklopih: s slovenskimi narodnimi pesmimi in dalmatinskimi skladbami, prav za ta večer pa tudi z novo priredbo pesmi Cvetje v jeseni. Za smeh sta poskrbeli članici Društva upokojencev Sodražica Milka Gornik in Olga Bregar, ki sta se predstavili s skečem o kruhu.



## Badminton

Piše: Marko Košir

Tekmovanje v badmintonu je bilo letos organizirano prvič in se še ni popolnoma prijelo, saj je tekmovalo samo 6 tekmovalcev, ki so se pomerili vsak z vsakim. V finalnem dvoboju je bilo mogoče videti zares zavidljivo znanje, saj je dvoboj trajal več kot 30 minut. Zmagovalec turnirja je bil Gašper Mihelič. Dobitnika medalj za najboljše 3 sta bila še: Darko Mihelič (2. mesto) in Miha Lovšin (3. mesto). Naslednje leto se bo tekmovanje zagotovo ohranilo. Spodbuditi bo potrebno tudi še tekmovalke nežnejšega spola, ki jih letos ni bilo. Morda se organizira tudi tekmovanje v dvojicah.

## Košarka

Piše: Dejan Otoničar

V športni dvorani je letos prvič potekal tudi košarkarski turnir trojk. Na turnir se je prijavilo 10 ekip iz bližnje in daljne okolice, in sicer iz Kočevja, Ribnice, Sodražice, Blok in tudi iz sosednje Hrvaške, natančneje iz Čabra. V izjemno zanimivih in borbenih tekmah je največ znanja pokazala ekipa Totalka, drugo mesto je zasedla ekipa Balkan ekspres, tretje pa TŠD Grič. Nastopale so še ekipe Žlebč, Prvomajska, Rokometiši, Šavrovi galebi, Brez kosti, Bloke in Gora. Tekmovanje je bilo na visokem nivoju, saj so ekipe pokazale veliko znanja in talenta.

# Moj pogled na Tržni dan 2013

Piše: Ernest Pirnat, programski vodja Tržnega dne 2013

Letošnji Tržni dan je kazal pristno vzdušje kupčinskega shoda. S številnimi programskimi dopolnitvami so organizatorji prireditev spravili na visok nivo. Obrtniki in ostali razstavljalci so prišli iz različnih koncev, še posebej smo lahko ponosni na vse domačine, ki so na kakršen koli način sodelovali pri načrtovanju ali izvedbi prireditve.

Za sedanje Tržne dneve se sicer še vedno išče pravi koncept. Le-ta temelji na etnološki tradiciji nekdanjega sodraškega sejemskega dogajanja. Obujanje tradicije s turistično usmerjenostjo temu dogodku omogoča uspeh. Z osrednjo obrtjo, letos je bilo v središču predstavljano pletarstvo, želimo obširneje izpostaviti panoge suhe robe. Sodraško dolino in okoliške kraje veže močna tradicija izdelovalcev lesne domače obrti, zato je zelo pomembno ali celo obvezujoče, da se posebej izpostavi tradicionalno domače znanje. Ni ga vsakdo pripravljen pokazati, zato spodbujam vse domače obrtnike in rokodelce, da na Tržnem dnevu pokažete ponos na svoje bogato znanje.

Domači obrtniki so letos zapolnili »Trško ulico«, Podgorsko ulico so z raznovrstno ponudbo dopolnili še izdelovalci domače umetnostne obrti. Kar nekaj domačih obrtnikov je bilo letos prisotnih prvič in so se odlično ujeli v koncept prireditve. Na prireditvi so se predstavljali kot stari kramarji, ki na sejmu prodajajo robo, ki jo izdelujejo sami. Ugotovil sem, da smo v našem okolju zelo siromašni s ponudbo lokalnih kmetijskih in kulinarčnih produktov. Sir iz drugih geografskih območij bi lahko nadomestili s sirom z domačij naše občine, vendar te ponudbe nimamo, kar je velika škoda. Spodbujam lokalne domačije in kmetije, da razmislite o tej tržni možnosti. Tržni dan naj bo res »tržni«, kjer bomo domačini, tako kot nekdaj, znali »prodajati« svoje znanje, ki ga preveč skrivamo za zaprtimi vrati naših domov.

Program letošnje prireditve je bil obogaten s pretežno domačimi nastopajočimi. Na »Trškem odru« smo videli in slišali različne generacije, ki so pripravile zabavni program že v dopoldanskem času. Ob 10. uri se je začela povorka s krošnjariji, pletarkami, članicami Društva upokojencev Sodražica, Šedrčankami, godbo in mažoretkami. Kot običajno je ob koncu povorke sledil nastop ribniške godbe in mažoretk iz Sodražice in Loškega Potoka, nato so nas s skeči zabavali učenci dramskega kluba OŠ Sodražica in mladi iz Mladinskega kluba Sodražica. Med skeči so za glasbeni premor poskrbeli številni člani Mladinske glasbene skupine Alias iz Sodražice in pevski zbor Društva upokojencev Sodražica. Slednjega so med nastopom spremljale tudi gospe, ki so prikazovale potek starih



hišnih opravil. Se pred tem so članice njihovega društva predstavile pletarske izdelke različnih starosti in materialov. Istočasno je v prostorih stavbe Dom potekala zanimiva in skrbno pripravljena razstava starih predmetov z naslovom Z babičine in dedkove domačije. Svoje aktivnosti in kulinarčne dobrote so predstavile tudi članice Šedrčank. S »Šedrčkim krompirjevim štrukljem« in drugimi kulinarčnimi dobrotami so prireditvi dodale poseben priokus.

Ob 11. uri sta sledila govor župana Blaža Milavca in govor slavnostnega gosta prof. dr. Igorja Potočnika. Slednji je poudaril, da imajo naši kraji velik potencial z lesom. Sledil je atraktiven glasbeni program na klaviaturah in starem ribežnu, ki sta ga pripravila člana dua Ad hoc. V nadaljevanju so glasbeni program dopolnjevali harmonikarji Urška in člani folklorne skupine Velike Poljane.

Zanimivo dogajanje je potekalo tudi izven trškega območja. Domači slikar Simon Lavrič je v avli OŠ Sodražica predstavil izredno zbirko svojih del. Pestro dogajanje je bilo tudi v kostanjevem parku, kjer je za glasbo poskrbel DJ Matteo. Tamkajšnji program so dopolnjevali animatorji kluba Kresnička in Mladinskega kluba Sodražica v sodelovanju s člani Ribniškega študentskega kluba, KK Ribničan in umetnikom Zlatom Rudolfom. Avtor Psoglavca je poskrbel za kiparsko delavnico iz gline, kolesarji KK Ribničan so pripravili pravi adrenalinski park za kolesarske trike, vrhunec programa pa je bil nastop znanega stand-up komika Matjaža Javšnika, ki je zabaval številne obiskovalce. V prihodnje velja program v idiličnem območju kostanjevega parka še dopolniti. Gre za odlično alternativo osrednjemu dogajanju na trgu in za zelo primerno obogatitev celotnega koncepta Tržnega dne.

## Moj komentar

Piše: Blaž Milavec, župan

Vsaka prireditev, tudi Psoglavski dnevi, če hočejo ostati atraktivni za obiskovalce, potrebujejo stalno dopolnjevanje in razvijanje. Letošnji Psoglavski dnevi so prinesli pomembno novost. Ponovno smo se začeli spraševati o vsebini festivala in ne le o njegovi obliki. Ta usmeritev, skupaj z novimi močmi, tako mladimi, ki prinašajo bolj drzne in sveže ideje, kakor starejšimi, ki zajemajo iz svoje bogate zakladnice izkušenj in spoznanj, bo verjetno vsaj nekaj časa zagotavljala nov svež veter v jadra na sicer že od začetka začrtani poti našega psoglavskega festivala. Hvala vsem, ki ste pomagali in sodelovali pri izvedbi vseh prireditev v okviru letošnjih Psoglavskih dni, tako novim – zlasti Ernestu Pirnatu – kot starim sodelavcem pod vodstvom predsednika organizacije prireditve Jožeta Levstka.



## Zahvala TD

Turistično društvo Sodražica se zahvaljuje vsem, ki ste kakorkoli pomagali pri izvedbi prireditve »Psoglavski dnevi 2013«. HVALA vsem posameznikom, HVALA sodraškimi društvom in HVALA sponzorjem: Inles d.d., KGZ Ribnica z.o.o., Občina Ribnica, Inotherm d.o.o., Riko Ribnica d.o.o., Barbara Hiti s.p., Zavarovalnica Triglav d.d., Pos plastika d.o.o., Špan d.o.o., Gradmetal d.o.o., Provita, inženiring d.o.o., Eldamedo Marketing d.o.o., Občina Loški Potok, Kokpit bar Tomaž Pogorelec s.p., Košček d.o.o., Dušan Zbačnik s.p., Studio M Mojca Ravnikar s.p., Rigler d.o.o., Deta & Co d.o.o., Tanko d.o.o., Manis Nik Starc s.p., Mesarija Arko d.o.o., Cvetličarna Spominčica, Božena Kovačič s.p., NLB d.d., Marko Belaj s.p., Dom d.o.o. Rob, Point Ana Krajec s.p., Jože Žagar s.p., Grafit d.o.o., Češarek Andrej s.p., Krnc Bernard s.p., Elektroservis Igor Benčina.

## RAZVOJNI KORAKI

### Dvojna otvoritev

Piše: Nina Pirc Vovčko, foto: Marko Modrej

3. julija 2013 smo občani Sodražice dočakali otvoritev novega, sodobnega marketa s pripadajočim parkiriščem in gostinskimi lokalom ter otvoritev nove dostopne ceste s pločnikom, h kateri spadajo še nova meteorna kanalizacija, fekalna kanalizacija, vodovod in javna razsvetljava. Izgradnjo objekta in parkirišča ob njem je vodila in finančno pokrila KGZ Ribnica, ki je tako poskrbela, da je njihova stara trgovina na trgu dobila nove prostore. Za dostop do velike Mercatorjeve franšize in za vso pripadajočo infrastrukturo je poskrbela Občina Sodražica, ki je pri tem sodelovala z naslednjimi podjetji: Elektro Kočevje je poskrbelo za novo trafo postajo in kompletno novo traso elektro vodov do regionalne ceste, Telekom Slovenije je v celi dolžini odseka zgradil novo cevno kanalizacijo za bodoče nove TK vode, Telemach je zgradil novo cevno kanalizacijo za bodoče nove naročnike in nadaljnje povezave. Velja omeniti, da so podjetja v infrastrukturo vložila lastna sredstva. Občina Sodražica je za izgradnjo ceste pridobila državna sredstva v višini 86.794,15 evrov. Celotna investicija je občino stala cca. 125.000,00 evrov. Trenutno je v fazi končni obračun del.

Ob zaključku del sta bila razloga za praznovanje kar dva. Kljub dopoldanskemu času se je na otvoritvi zbrala presenetljivo velika množica ljudi in prislunhila zahvalnim besedam direktorja KGZ Ribnica Sama Mohorčiča in sodraškega župana





## RAZVOJNI KORAKI

Blaža Milavca, se nasmejala domiselnim tračem Radia Mlajku in se sprostita ob glasbi nastopajočih učencev iz OŠ Sodražica. Blagoslovu objekta in parkirišča je sledil slavnosten prerez traku, nato pa zabava ob degustacijah, pikniku ter ob zvokih ansambla Ribniški pušeljci. KGZ Ribnica je v dogovoru z izvajalcem gradbenih del Grafitom podarila darilni bon v vrednosti 1000 evrov, ki ga je namenila OŠ Sodražica. Po besedah Sama Mohorčiča so pri KGZ izredno zadovoljni z izvajalcem del Grafitom, ponosni pa so tudi na dejstvo, da so ravno v obdobju gospodarske krize poskrbeli za šest novih delovnih mest – štiri v

trgovini in dve v gostinskem lokalu. Po mesecu dni poslovanja je direktor KGZ zadovoljen, še bolj bistveno pa se mu zdi, da je zadovoljen kupec. »Kupci so tisti, ki naj povedo svoje mnenje in želje,« pravi.

Kakšne spremembe se Sodražici obetajo v bodoče? KGZ Ribnica si želi povečati sodelovanje z lokalnimi pridelovalci za odkup domačih pridelkov, v prostorih stare trgovine ima namen urediti trgovino s tekstilom in obutvijo. Občina Sodražica v letu 2014 predvideva dokončanje zaključnega asfaltiranja priključka na regionalno cesto in parkirišča – 5 parkirnih mest pri frizerskem salonu, namenjenih stanovalcem. Hkrati so na Direkcijo RS za ceste že posredovali projektno nalogo za izgradnjo avtobusnega postajališča v smeri Žlebiča, ki naj bi bilo poleg omenjenega parkirišča.



## Internetna povezava – misija nemogoče?

Piše: Gregor Pirc, foto: internet

Če želimo v korak s časom, je danes uporaba interneta nujna. Kljub poplavi ponudnikov in možnih rešitev za kvaliteten dostop do svetovnega spleta pa še vedno najdemo bele lise – območja, na katerih je dostop do svetovnega omrežja skorajda nemogoč oz. otežen. Če se sprašujete, kako do interneta na vašem računalniku ali imate druge težave, je dobro, da preverite, katere tehnologije in rešitve so na voljo, da bo vaš dostop do spleta boljši in kvalitetnejši.

Se še spomnite analognega interneta? Internet brez večje tehnološke opreme, brez vezave na določenega operaterja, z nizko hitrostjo prenosa podatkov in vrtoglavi računom za telefon. Še ne dolgo nazaj aktualna rešitev, a danes že skoraj pozabljena in neuporabna.

V Sloveniji najbolj razširjen dostop do svetovnega spleta omogoča tako imenovani ADSL internet. Za njegovo vzpostavitev potrebujemo telefonski priključek in modem, ki ga praviloma priskrbi ponudnik storitve. Večina hiš ima telefonski priključek in tako je kabelsko omrežje že pripravljeno. Se pa dogaja, da je zaradi zastarele opreme in velikega povpraševanja prišlo do prezasedenosti priključkov in tako kljub telefonski povezavi priklop na internet ni mogoč.

Vendar ne obupajte. Obstajajo tudi druge, morda celo boljše rešitve, med katerimi je zagotovo kabelski internet. Morda že danes gledate TV-programe preko katerega od kabelskih ponudnikov. Kabelski operaterji si za svoje storitve izdelajo zasebno kabelsko omrežje, ki omogoča vrsto storitev, med njimi tudi internet. Če imate kabel za kabelsko televizijo že speljan, potrebujete le še modem. Svetovni splet, ki ga odlikujejo velika hitrost in zmerne cene, vam je odprt.



Se tudi to ni izkazalo kot ustrezna oz. možna rešitev za vašo težavo? Potem se na internet morda lahko priklopite kar po zraku, brez kabelskih vodov, kar danes omogočata mobilni in satelitski internet.

Če je mobilni signal pri vas relativno stabilen, ste morda našli rešitev. Za uspešen dostop do interneta potrebujete le USB-

modem, ki ga v sklopu rešitev za dostop do spleta ponujajo mobilni ponudniki. Mobilni internet je enostaven in hiter za montažo. Nezanemarljiva prednost je tudi, da je prenosljiv in ga lahko na prenosniku uporabljamo tudi izven domačega stanovanja, npr. na vrtu ali v mestu.

Ko odpovedo vse druge rešitve, se izkaže satelitski internet. S svetovnim spletom se lahko povežete od kjerkoli, tudi od tam, kjer se sicer ne bi mogli. Za to je treba uspešno postaviti satelitsko anteno, primeren sprejemnik signala in modem. Seveda je opremo največkrat potrebno kupiti, čemur je potrebno prišteti še stroške montaže in priklopa. Satelitski internet spremljajo tudi višji mesečni stroški za dostop ter omejena hitrost glede na količino prenosa podatkov. Satelitski internet tako gotovo ni najcenejša rešitev, je pa rešitev, ko odpovedo druge možnosti.

V obilici ponudbe in ponudnikov na trgu je potrebno preveriti vse možnosti za priklop do svetovnega spleta. Morda pa vam lahko dostop do svetovnega spleta »posoja« kar vaš sosed. To je mogoče preko lokalnega brezžičnega omrežja (wireless). Potrebujete še modem, ki omogoča brezžično oddajanje, oddajno anteno pri sosedu ter sprejemno pri vas. Takšna rešitev je ugodna in omogoča dobro delovanje tudi na nekaj 100 m oddaljenosti.

Če se kljub vsemu ne morete odločiti, se splača razmisliti, ali ne bi bila kljub vsemu boljša rešitev širjenje družabnega omrežja kar z obiskom prijatelja ali soseda. ☺

## Bilanca sezone Alenke Bratušek

Piše: Jože Tanko, poslanec SDS



Alenka Bratušek je zelo vehementno in nastopaško prevzela ponujen mandat. O čevljih sploh ni razmišljala. Zato smo bili tudi priča zaletavim izjavam, s katerimi se je hotela postaviti po robu dokaj enotnemu pristopu evropske politike. Nekaj podobnega se je dogajalo tudi podobno neizkušenemu finančnemu ministru. »Nagrada« v obliki povišanih pričakovanih donosov (obresti) je prišla takoj in se še kar drži na zelo visoki ravni. Da, madeža v resnih krogih ni možno obrisati kar čez noč.

Sicer pa je vlada Alenke Bratušek ubrala tri popolnoma enake korake kot vlada Boruta Pahorja: enormno je povečala primanjkljaj, sprostila zaposlovanje v javni upravi in pristala na veliko podražitev TEŠ 6. Vse tri zadeve bodo imele kratkoročno in dolgoročno izjemno slab vpliv na položaj Slovenije in kažejo na to, da državo obvladujejo lobiji. Namesto resnega soočenja z vzroki za poglobljanje krize v državi in zmanjševanjem njihovega pogubnega vpliva jih vlada Alenke Bratušek krepi.

Primanjkljaj je sicer neizbežen, ne glede na vlado, ki bi ta trenutek vodila Slovenijo. Vendar ker ta vlada ni storila prav nič na varčevanju, nič na rezanju privilegijev in nezasluženi (podarjeni) dodatkov, ker ne zmanjšuje števila zaposlenih v javnem sektorju, ampak ga povečuje, sta primanjkljaj in posledično zadolževanje precej večja, kot bi smela biti. In to kljub temu, da je vlada že izsilila sprejem nekaterih davčnih zakonov (npr. višji DDV) in drugih ukrepov (npr. povišanje sodnih taks), s katerimi je znatno obremenila vse sloje prebivalstva.

To pa še ni vse. Prav na zadnji seji Državnega zbora je koalicija še znatno povišala in zaostрила kazni za nekatere prometne prekrške in za prevoze gozdnih sortimentov, posekanih na gozdnih ali negozdnih površinah. Uvedla je nov dokument – prevoznico, ki postaja osnova za izrekanje nenormalno visokih kazni. Čeprav bo kmet (lastnik gozda) storil vse po predpisih, bo samo to, da te prevoznice v času prevoza ne bo imel pri sebi ali bo imel nepravilno izpolnjeno ali je ne bo hranil 5 let, plačal od nekaj 100 do 2.000 evrov kazni, prevoznika (npr. samostojnega podjetnika) pa bo čakalo do 50.000 evrov kazni. Ob tem, da stane »grajfer« drv 700–800

evrov s prevozom vred, najboljše hlodovine pa 3.000–4.000 evrov, zagrožena kazen pomeni do 100-kratnik vrednosti prevoženega lesa (v nekaterih primerih celo več). Globe za te prekrške so daleč najhujše, primerljivih ni moč najti prav za noben drug prekršek. Vrača se torej pristop, ko je potrebno ideološke sovražnike – kmete (»kulake«) ostro kaznovati. Žal na to ni bilo skoraj nikakršnega odziva kmetstva in njihovih institucij. Uničujoče posledice bodo čutili predvsem najšibkejši in podeželje.

To pa še ni konec. Obljubljajo še nove davke, ki bodo spet zadeli predvsem tiste, ki živijo na podeželju. Davke na premoženje je že tak. Ker se izrazito stimulira urbanizacija države, se podeželje nezadržno prazni in prebivalstvo se izseljuje. Prihaja do zaraščanja kmetijskih površin, mnogi objekti se ne uporabljajo več in propadajo. In prav taki objekti bodo obdavčeni z nekajkrat višjim davkom kot tisti v uporabi.

Podobno je z nerazsodnim dvigom katastrskega dohodka, saj bodo tiste, ki se bodo še drznili kmetovati, še dodatno privili. Za nekatere kulture so bo k. d. dvignil za 10-krat in bo skoraj enak vrednosti pridelka. Revno podeželje bo glavni vir za polnjenje proračunske luknje, ki jo zaradi neodpravljanja vzrokov po nepotrebnem dodatno ustvarja vlada Alenke Bratušek.

Ne glede na to kaj si mislite, je več kot očitno, da leve vlade iz ideoloških razlogov tolčejo po podeželju, nedotaknjen ohranjajo sloj političnih privilegirancev, krepijo javno upravo in krepko zajemajo v državnem premoženju. Vsa največja podjetja ali banke, tudi monopolna, v katerih je pomemben lastnik država, poslujejo skrajno slabo. Izginjajo gore denarja, vrstijo se državne intervencije, dokapitalizacije, pripravljajo se sheme pomoči – vse z namenom, da se iz njih postrga vse, kar je možno, potem pa bodo družbe pustili propadu ali pa jih bodo poceni prodali. Mnoga (celo ista) imena samo rotirajo iz uprave v upravo ali iz nadzornega sveta v nadzorni svet in »cuzajo«.

Spor v koaliciji, kdo se bo kje zasedal, je krut. Javni spopadi Jankovića, Viranta, Čuferja, Lukšiča ... povedo vse. Odstopi »strokovnjakov« tudi. Upravljalci rdečih monopolov ničesar ne prepuščajo naključju. Hočejo imeti prvo in zadnjo besedo. Vse, kar je na poti, hladnokrvno pospravijo.

Plačali bodo tako ali tako drugi, predvsem navadni ljudje, ki jim bodo ponovno prodajali »resnico« o Janši in njegovih iz SDS. Pomagali bodo neodvisni – mediji, sodstvo, KPK in druge institucije, nekaj pa bodo dodali še novi obrazi z ulice. Rdeča elita mora vsekakor ostati, saj se je za to borila.

## Subvencija malice in vrtca

Pripravlja: CSD Ribnica

Center za socialno delo Ribnica obvešča vse uporabnike ter potencialne uporabnike, da lahko v mesecu avgustu pri pristojnem centru za socialno delo vložijo vlogo za pridobitev pravice subvencije malice. Prav tako morajo v mesecu avgustu vložiti vlogo vsi, ki bodo svojega otroka prvič vpisali v vrtec in ki želijo pridobiti pravico do subvencije vrtca z mesecem septembrom. Obe navedeni pravici se uveljavlja na obrazcu Vloga za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, ki je dostopen tudi na spletni strani.

Pozivamo vas, da nam sporočite vse morebitne spremembe, ki vplivajo na višino in upravičenost posamezne pravice iz javnih sredstev (sprememba vzgojno-izobraževalnega zavoda

oziroma visokošolskega zavoda, sprememba statusa učenca, dijaka ali študenta, izguba ali začetek prejemanja dohodka iz dela pridobitev dohodka, sprememba stalnega prebivališča, sprememba števila družinskih članov).

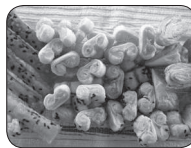
Pristojnemu centru za socialno delo morajo sporočiti spremembo vsi, ki imajo otroka pred vstopom v šolo v domačem varstvu ter vsi, ki imajo v vrtcu dva ali več otrok in je sprememba vzgojno-izobraževalnega zavoda enega od otrok bistvenega pomena, ki vpliva na izračun nove višine subvencije vrtca za otroke, ki so še vključeni v vzgojno-izobraževani zavod.

Spremembe sporočite v roku 8 dni, ko ste zanje izvedeli, na obrazcu za sporočanje sprememb, ki je dostopen na spletni strani ali ga dobite pri centru za socialno delo.

Za dodatne informacije nas lahko pokličite na tel. št. 01 320 44 14 ali pošljete elektronsko pošto na naslov [gpcsd.ribni@gov.si](mailto:gpcsd.ribni@gov.si).

## V kuhinji s Šedržankami

Gradivo zbira: Štefka Joras, foto: Ana Arko, arhiv Šedržank, Miha Pucelj



Tudi na letošnjem Tržnem dnevu so Šedržanke s kulinaričnimi mojstrovinami razvajale naša čutila. Posebnost dneva je bil prav gotovo »Šedrški štrukelj« – krompirjev velikan, ki je v dolžino meril približno dva metra. Predlog zanj je dal predsednik TD Jože Levstek, osnovni recept je prispevala njegova mama Milka, s količinami pa ga je dopolnila Tina Zgonc. Na Tržnem dnevu so štrukelj pripravile Majda Vesel, Tina Zgonc, Slava Arko, Marina Vesel in Pavlina Pihler. Skoraj vsega so prodale, seveda pa ga niso pozabile postreči povabljenecem.

Drugo posebnost Tržnega dne – pirine žepke z jabolčnim nadevom – ste lahko poskusili na tradicionalni stojnici Šedržank. Na željo obiskovalcev oba recepta objavljamo tudi v Suhorobarju. Vabljeni, da se v kuhi in peki obeh dobrot preizkusite še sami.

### ŠEDRŠKI KROMPIRJEV ŠTRUKELJ

Recept: Tina Zgonc, foto: Tone Joras

Potrebujemo:

#### TESTO

1 kg krompirja  
30 dag mehke moke  
1 jajce in rumenjaki  
15 dag masla ali margarine

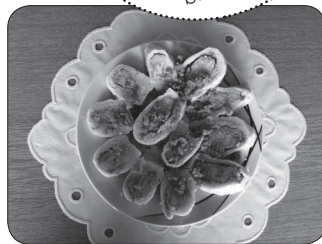
#### NADEV

maslo ali margarina  
krušne drobtine

Priprava:

- Krompir olupimo in narezanega na kocke skuhamo v slani vodi. Pretlačimo, malo ohladimo in dodamo maslo, jajce, rumenjaki, sol in premešamo.
- Zmesi dodamo moko in umesimo testo. Moke lahko dodajamo le toliko, da se testo ne prijemlje rok in podlage.
- Maslo razdelimo na dva neenaka dela. Večjega porabimo, da na njem zlatorumeno in hrustljivo prepražimo drobtine, drugega uporabimo za premaz.
- Testo razvaljamo na tanko, tretjino premažemo z raztopljenim maslom, preostali del pa s prepraženimi drobtinami. Zvijemo, stisnemo s strani in kuhamo v slanem kropu 20 minut. Štrukelj narežemo na centimetrške rezine in jih ponudimo z marmelado, posute s sladkorjem, prepraženimi drobtinami ali kot prilogo k mesu.

Nasvet:  
Če je štrukelj prevelik  
za našo posodo, ga  
razrežemo na manjše  
dele. Kuhamo ga  
zavitega v folijo ali  
brez nje.



### ŽEPKI Z JABOLČNIM NADEVOM

Recept: Nirmala Prema, foto: Vida Čampa

Potrebujemo:

#### TESTO

400 g polnozrnate pirine moke  
100 g masla  
1,7 dl vode  
½ žličke soli

#### NADEV

50 g masla  
50 g pšeničnega zdroba  
500 g očiščenih jabolčk, ki jih na drobno naribaš ali zmiksaš  
2 vaniljeva sladkorja  
malo cimeta  
naribana limonina lupinica  
50 g rozin  
sladkor po okusu

Priprava:

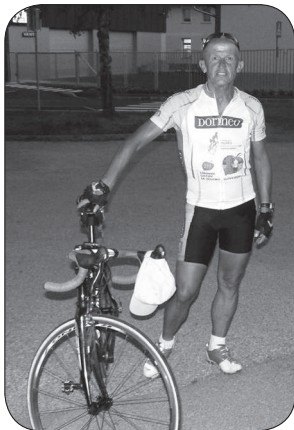
- Zamesimo testo, ga enakomerno razrežemo na približno 40 kosov in oblikujemo kroglice. Naj počivajo na deski, medtem ko pripravljamo nadev.
- Za nadev v ponvi raztopimo maslo, dodamo zдроб in naribana jabolka. Vse skupaj malo popražimo in dodamo začimbe: cimet, limono, vaniljev sladkor, sladkor in rozine. Pustimo, da se ohladi.
- Vsako kroglico testa posebej razvaljamo v elipsasto obliko, nadevamo z nadevom in oblikujemo žepke. Postavimo jih na rahlo pomaščen pekač ali na peki papir. Pečemo jih na temperaturi 170 °C 15 min.



# V Sodražici se je ustavil Radovan Skubic – Hilarij

Piše in fotografira: Tadej Levstek

Mnogim to ime ne pomeni veliko, vendar imam sam do takih ljudi tako veliko spoštovanje, da je prav, da vam ga na kratko predstavim.



**Radovan Skubic – Hilarij** je ultramaratonec, ki si vsako leto zada zahtevne projekte.

Ker mu je bil tek prva ljubezen, je na začetku svoje športne poti sprva dolga leta tekkel, nekaj malega je treniral roket, navdušil pa se je tudi nad gorskim tekom. Ta 59-letni posebnik iz Zasavja ima za seboj že veliko nenavadnih uspehov. Leta 1994 je v enem tednu pretekel brezpotja Slovenije od Radelj ob Dravi do Pirana, leta 1995 je v enajstih dneh opravil

pot po slovenski planinski transverzali (povzpel se je kar na 24 dvatisočakov, v knjižici pa je zbral vseh 69 žigov postojank na tej poti). Naslednji od njegovih zelo zanimivih projektov je bil leta 2003. Poimenoval ga je Tek miru in sožitja, GEOSS-Olimp. Začel ga je namreč v geometrijskem središču Slovenije na Vačah, končal pa na gori Olimp v Grčiji, kjer je praznoval tudi svoj 50. rojstni dan.

Kot nam je omenil, so poškodbe, ki jih je v vseh teh letih nabral pri teku, naredile svoje. Tako je v letu 2004 tek zamenjal za kolo. Že leta 2005 je uspešno opravil prvi kolesarski projekt, ko je v 17 dneh prevozil 5 200 kilometrov po Evropi in nekdanji Jugoslaviji. Leta 2006 se je odpravil »po poti Zdravljice« in v 13 dneh prekolesaril 3 800 kilometrov. Junija 2008 je Hilarij odkolesaril proti Peking

na olimpijske igre. V geometrijskem središču na Vačah je prevzel slovensko zastavo, s seboj pa je imel tudi rudarsko svetilko, ki je simbol rudarstva, prijateljstva in miru. V 46 dnevih je s kolesom prevozil 10 800 kilometrov, pot do Kitajske pa ga je vodila po Madžarski, Ukrajini, Rusiji, Kazahstanu in Mongoliji. Na dan je prevozil okrog 270 kilometrov, na poti pa je imel mnogo težav, ki jih je premagoval le z dobro voljo in resnično ljubeznijo do tega športa.

Hilarij ves čas zatrjuje, da se vseh teh podvigov loteva iz resnične ljubezni do narave in zdravja. Projekt, ki ga izvaja sedaj, se imenuje **Iz srca Slovenije v vse slovenske občine**. Pričel ga je že konec avgusta 2012, vendar ga je moral premakniti, ker se mu je na eni izmed etap zgodil hud padec, ki je prinesel tudi hude poškodbe. Kot sta mi dejala njegova spremljevalca, se je čudežno izmazal in zdaj projekt z vso vnemo nadaljuje. Z njim želi povezati celo državo ter simbolično utrditi povezanost ljudi ter njihovo spoštovanje do naravnih danosti domovine in človeških vrednot, ki so temelj vsake zdrave in napredne družbe.

Tako smo lahko v petek, 26. 7. 2013, tega neumornega borca pozdravili tudi v naši občini, ko je nekaj po 20. uri prikolesaril v Sodražico. Sprejel ga je župan Blaž Milavec, ki si je vzel čas ter tako pokazal vse spoštovanje do Hilarija. Ta je ves utrujen od kolesarjenja in hude vročine naposled le dosegel cilj, ki si ga je zadal za ta dan. Vidno utrujen, a vseeno zelo dobre volje, je bil na voljo tudi za kratek klepet, ki smo ga seveda z velikim veseljem izkoristili. Povedal nam je marsikaj o sebi, o ekstremnem teku in kolesarjenju, pri katerem niso ovira mraz, dež in vročina, pomembna sta le dobra volja in pot za doseg želenega cilja, ki pa ga seveda ni lahko doseči, če ne spoštujemo svojega telesa in ljudi, ki mu ob tem projektu pomagajo tako na terenu kot izven njega. Hilarij poudarja, da je dodobra spoznal svoje telo in da ve, kako ravnati pri prehrani in pitju tekočin, da ne pride do dehidriranosti, ki lahko kaj hitro povzročita slabost in močno utrujenost ter privedeta do konca športnikovih sanj. Hilarij je pravi športnik in zagotovo mu bo uspelo doseči še marsikatere sanje. Mi mu lahko zaželimo le to, naj mu zdravje dobro služi.

ŠPORTNO DRUŠTVO SODRAŽICA – SEKCIJA ZA TEK IN KOLESARSTVO V  
SODELOVANJU Z DOMOM NA TRAVNI GORI PRIREJA

## 14. KOLESARSKI MARATON »Po domovini rjavega medveda« in 6. KOLESARJENJE po Travnici Gori SOBOTA, 24. 8. 2013

Start 14. maratona bo ob 9. uri s trga v Sodražici (daljša varianta) in ob 10. uri izpred doma na Travnici Gori (krajša varianta), cilj pa pred domom na Travnici Gori do 12. ure.

Proga poteka iz Sodražice preko Vagovke (asfaltno cestišče), Travnice Gore, mimo Ogenjice, preko Jelenovega Žleba nazaj na Travnico Goro (makadamsko cestišče). Dolžina proge je cca. 25 km (daljša varianta) in cca 15 km (krajša varianta).

Startnina za udeležbo znaša 10 € (mlajši od 15 let v spremstvu odraslih 5 €), ki se plača uro pred startom v Sodražici ali na Travnici Gori. Udeleženec, ki prevozi maraton v predvidenem času, prejme priznanje, toplo malico na cilju in osvežilne napitke na kontrolnih točkah (Travnica Gora, Jelenov Žleb, Travnica Gora).

### PRAVILA KOLESARKEGA MARATONA

Udeleženci morajo biti starejši od 15 let. Mlajši udeleženci se lahko udeležijo vožnje v spremstvu odraslih.

I. Ob prijavi prejme vsak udeleženec razpisni list in oštevilčen kontrolni karton, s katerim dokazuje, da je udeleženec maratona. Kontrolni karton mora vsak udeleženec pokazati in dati v potrditev na kontrolnih postajah (Travnica Gora, Jelenov Žleb, Travnica Gora – cilj)

II. Udeleženci maratona vozijo na lastno odgovornost. Vozili bodo v skupini pod vodstvom vozil organizatorja, ki jih ni dovoljeno prehitevati. Udeleženci vozijo v skladu s cestnoprometnimi predpisi, pazijo na nasprotni promet in upoštevajo navodila organizatorja. Na začetku kolesarske kolone bo vozilo reševalno vozilo ZD Ribnica in vozilo organizatorja. Med vožnjo ni dovoljeno nenadno ustavljanje, spreminjanje smeri ali drugo oviranje udeležencev.

# Tek kot droga

Piše: Miran Štupica, predsednik ŠD Sodražica;  
foto: Tadej Levstek

V eni od lanskoletnih številčk Suhorobarja smo pisali o tekaških uspehih sodraškega »mladinca«, starega nekaj čez 60 let, Ivana Ruparčiča, ki je na ljubljanskem maratonu postal državni prvak in hkrati prvak Dolenjskega ter Notranjskega pokala v svoji kategoriji. Napisali smo tudi, da si bo Ivan moral kupiti večjo vitrino za vse medalje in pokale, ki jih bo še dosegel.

In Ivan ni stal križem rok. K zadevi je očitno pristopil tako resno, da bolj resno ni mogel. Naj ob tej priložnosti naštejemo kraje po Dolenjskem, Notranjskem in Beli krajini, kjer je zmagal: Novo mesto, Gabrovka, Metlika, Gorjanci, Trebnje, Straža, Radeče, Semič in še enkrat Novo mesto, Cerkniško jezero, Tek po Lončarji v Dolenji vasi pri Ribnici, Mokronog-Trebelno. Za povrh se je Ivan odpravil še malček na gorenjsko stran, da preizkusi svoje nasprotnike tudi tam in zmagal je tudi v kraljevskem gorskem teku na Vršič v kategoriji nad 60 let. Ta zmaga mu po vsej verjetnosti pomeni največ, saj resnično nekoliko predstavlja jagodo na torti. Za tiste, ki ne vedo, kako strm je Vršič, naj povem, da je to skoraj vsakoletna kraljevska etapa v kolesarski dirki po Sloveniji, kjer so se v zgodovini vedno odločali zmagovalci. Prav tako klanec ni nič lažji za tekače. Kdor je zmagal tam, je resnično KRALJ VRŠIČA.

Sprašujem se, kje so Ivanove meje. Tekaška sezona je šele na polovici, Ivan pa zmaguje kot po tekočem traku. No, zgodila sta se mu dva »kiksa«, ko je bil »samo« drugi, in sicer v Brežicah ter v teku na Križno goro. Malo sarkazma ob Ivanovih uspehih res ne škoduje.



Naj poskusim na kratko opisati Ivanovo športno pot. Kot mladenič (kar je seveda še zdaj) je bil eden od prvih sodraških rokometašev, ki se je lani vpisal v »zlati« knjigo spominov sodraškega rokometarja s prvim uradnim golom na rokometni tekmi v novi športni dvorani. Po prenehanju z aktivnim rokometom so se mu nekako prikradle zdravstvene težave, s katerimi se je boril na tak ali drugačen način, na koncu pa je našel pravo rešitev v obliki DROGE, imenovane TEK.

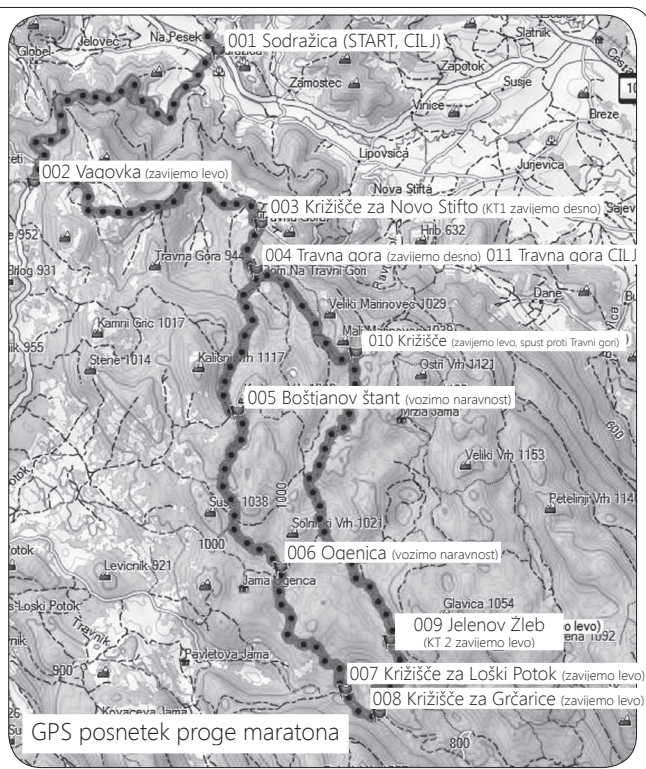
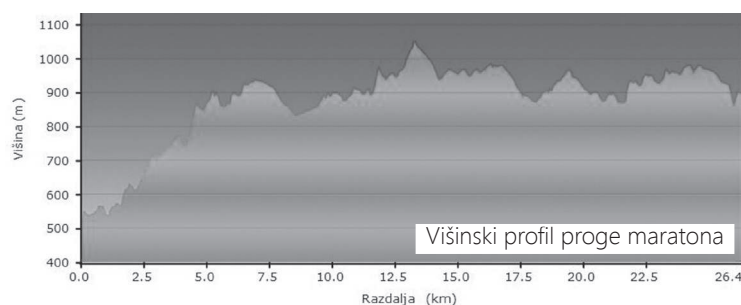
Ob tej priložnosti se mi je prikradla misel, koliko bi imel Ivan navijačev, če bi v Sodražici prišlo do organizacije teka v okviru Dolenjskega oz. Notranjskega pokala. Člani ŠD Sodražica bomo storili vse, da do tega tudi pride in s tem promovirali našo občino in vse naše tekače v okviru tekaške sekcije, z Ivanom na čelu.

*Naj na koncu Ivanu v imenu vseh Sodražčanov, članov Športnega društva Sodražica in v svojem imenu iskreno čestitam za njegove resnično velike uspehe. Ob tem naj ga v prvi vrsti spremlja zdravje in pa seveda obvezna doza sreče, brez katere tako ali tako ni nič.*

Competence in Automation	TEKI 2013	MESTO
1.	NOVO MESTO	1
2.	GABROVKA	1
3.	METLIKA	1
4.	GORJANCI	1
5.	TREBNJE	1
6.	STRAŽA	1
7.	RADEČE	1
8.	SEMIČ	1
9.	NOVO MESTO	1
10.	TEK NA VRŠIČ	1
11.	CERKNIŠKO JEZERO	1
12.	BREŽICE	2
13.	KRIŽNA GORA	2
14.	TEK PO LONČARJI	1

III. Organizator ne odgovarja za škodo, ki bi jo udeleženec povzročil sebi ali drugim. Vsi prijavljeni udeleženci (oštevilčen razpisni list – plačana startnina) bodo nezgodno zavarovani. Uporaba zaščitne čelade je obvezna za vse udeležence maratona. Morebitne okvare koles na progi udeleženci odpravijo sami. V kolikor okvare ni moč odpraviti, udeleženec počaka spremljevalno vozilo, s katerim se odpelje do cilja. V tem primeru se šteje, da je maraton uspešno zaključil.

IV. S prihodom na start maratonce potrdijo, da so seznanjeni z določili razpisa in da se z njimi strinjajo. Organizator si pridržuje pravico, da pravila poteka maratona spremeni zaradi višje sile. Morebitne spremembe bodo objavljene pred startom. V primeru slabega vremena lahko organizator maraton odpove.



## Tekmovanje starejših članov nad 55 let

Piše: Miran Štupica

V nedeljo, 9. 6. 2013, je Balinarski klub Drska Novo mesto organiziral prvenstvo Območne balinarske zveze Dolenjske v igri četvork igralcev starejših od 55 let. Na turnirju so sodelovale ekipe iz Krškega, Novega mesta, Kočevja (Gaj) in Sodražice. Za ekipo Sodražice so nastopili: Stane Petrič, Jože Košmrlj, Janez in France Henigman.

Doseženi rezultati:

GAJ – KRŠKO	4 : 13
DRSKA – SODRAŽICA	13 : 3
Za 3. mesto: GAJ – SODRAŽICA	5 : 6
Za 1. mesto: DRSKA – KRŠKO	13 : 2

## Ženski balinarski turnir v Lazcu

Piše: Miran Štupica, foto: Marinka Turk

Sodraške balinarke so v klubske vitrine ponovno prinesle lep pokal za osvojeno drugo mesto na ženskem balinarskem turnirju v Lazcu. Na turnirju so sodelovale ekipe z Rakeka, Mirne, Vrhnike, domača ekipa Gredic in ekipa iz Sodražice. V finalu je ekipa z Rakeka premagala sodraško ekipo in osvojila prehodni pokal. Ob tej priložnosti gre posebna zahvala prijaznim domačinom za organizacijo turnirja, še posebej neutrudljivemu Jožetu Mikoliču.



## Maraton Franja 2013

Piše: Miran Štupica, foto: Jože in Matjaž Arko, Sebastjan Starčevič

Letošnjega kolesarskega praznika Maratona Franje 2013 se je udeležilo 5 članov ŠD Sodražica.

Mali maraton, dolg 97 km, sta prevozila Miha Mihelič s časom 2 uri in 55 minut ter Mateja Vesel, ki je dosegla čas 2 uri in 51 minut.

Na velikem maratonu, dolgem 156 km, so kolesarili Matjaž Arko s časom 3 ure in 49 minut, Miran Štupica s časom 4 ure in 47 minut in Jože Arko s časom 5 ur in 6 minut.

Na maratonu so vsi kolesarji nastopili v novih dresih ŠD Sodražica, ki so v barvah sodraške občine in seveda opremljeni z njenim logotipom. Tako smo se med tisoči kolesarji res razlikovali s popolnoma drugačnimi dresi in tako kar najbolje pripomogli k predstavitvi naše občine.



## Balinarske novice

Piše: Miran Štupica

### DRUGA DRŽAVNA LIGA CENTER

Ekipa BŠK Sodražica je končala tekmovanje v drugi državni ligi Center in na koncu zasedla mesto, ki vodi v območno ligo pod okriljem Območne balinarske zveze Dolenjske.

LESTVICA:

Klub	Z	N2	N1	P	Točke
Mengeš Rakoll	9	1	1	1	30
Trata mladi	8	1	0	3	26
Rogovila TELE-TV	6	0	2	4	20
Zarja	5	0	1	6	16
Svoboda	4	1	0	7	14
Kranj	4	0	0	8	12
Sodražica	2	1	0	9	8

### POKALNO PRVENSTVO OBZ DOLENJSKA

V nedeljo, 23. 6. 2013, je v Sodražici potekalo pokalno tekmovanje v igri četvork klubov, ki nastopajo v ligi pod okriljem Območne balinarske zveze Dolenjska. Sodelovalo je 6 moštev. Na koncu je bila najboljša druga ekipa Sodražice, za katero so nastopili Janez in France Henigman, Miha Lovšin in Franci Vesel ter se tako uvrstili na finale državnega prvenstva 30. 6. 2013 v balinarski dvorani Ljubljana Šiška. Tu je ekipa Sodražice izpadla po prvem krogu, saj je izgubila tekmo z domačini iz ekipe BŠK Šiška, kasnejšimi državnimi pokalnimi prvaki za leto 2013.

Dosežen je bil naslednji vrstni red:

1. SODRAŽICA 2
2. KRŠKO
3. DRSKA NOVO MESTO
4. SODČEK KOČEVJE
5. GAJ KOČEVJE
6. SODRAŽICA 1

### KONČANA LIGA OBZ DOLENJSKA

Končan je tudi ligaški del prvenstva OBZ Dolenjska, v katerem je sodelovalo 5 ekip. Tako kot lani so prvi osvojili ciljno črto igralci iz Balinarskega kluba Krško. Le-ti so se zaradi prevelikih stroškov ter pomanjkanja zadostnega števila kakovostnih igralcev kot prvaki Dolenjske odpovedali igranju na kvalifikacijah za drugo državno ligo Center.

LESTVICA:

1. KRŠKO
2. SODČEK KOČEVJE
3. SODRAŽICA 2
4. GAJ KOČEVJE
5. DRSKA NOVO MESTO

# Rokometni turnir veteranov –

## III. MEMORIAL BRATOV FAJDIGA

Piše in fotografira: Miran Štupica

Športno društvo Sodražica – sekcija veteranov rokometna je v soboto, 15. 6. 2013, s pričetkom ob 9. uri v novi športni dvorani Sodražica organizirala že tretji veteranski rokometni turnir Memorial bratov Fajdiga. Na turnirju so sodelovale naslednje moške ekipe: MOKERCA, ZASAVJE, SEVNICA, DOBREPOLJE, SVIŠ, RIBNICA in SODRAŽICA. Ženske ekipe so bile: BOMBE Ribnica, AKCIJA Ljubljana, KOČEVJE, AJDOVŠČINA, ZAGORJE in NOVO MESTO.

V moški konkurenci je osvojila prehodni pokal ekipa MOKERCA z Iga pri Ljubljani, ki je v finalu premagala domačo ekipo iz SODRAŽICE z rezultatom 12 : 4. Tretje mesto so osvojili veterani iz SEVNICE.



Zmagovalci: ekipa Mokerca

V ženski konkurenci so postale prvič zmagovalke igralkice iz rokometnega kluba ZAGORJE, ki so v finalu premagale ekipo BOMBE iz Ribnice s tesnim rezultatom 7 : 6 in tako prejele prvi prehodni pokal. Tretje mesto so osvojile igralkice iz AJDOVŠČINE.

V obeh konkurencah sta bila razglašena tudi najboljša igralka in igralec ter najboljša vratarica in vratar. Pri ženskah je bila

najboljša igralka Mojca BOŠKOVIČ iz Novega mesta, vratarica Janja PESTO iz Zagorja, pri moških pa najboljši igralec Brane DRNOVŠEK iz Mokerca in najboljši vratar Stojan GELZE iz domače Sodražice.

Tekme so sodili priznani rokometni sodniki Silvo KOŠIR, Janez ŠILC, Amir PAREZANOVIČ, Dušan in Dare ČEAK, Zdravko BABIČ, Dušan ANDOLJŠEK in Borut TROHA.



Zmagovalke: ekipa Zagorje

Med odmorom so igralci domače ekipe v spremstvu svojcev pokojnih bratov Fajdiga na grob odnesli ikebano ter prižgali svečo.



Poklon bratoma Fajdiga

Športna prireditev je vsekakor uspela. Zasluge za to imajo premnogi posamezniki in organizacije, ki so kakorkoli pripomogli k uspešni izvedbi. Naj naštejemo samo nekatere: Matjaž HOČEVAR, Ljubica PINTAR, Vesna FAJDIGA, Marija LUŠIN za izvedbo srečelova, Beno BENČINA, Igor ŠTUPICA, Bojan ZAJC s.p., Jelka ŠTUPICA in Andrej POGORELC za pomoč pri izdelavi pokalov, Ivan BELAJ za izdelavo spominkov, vsem dekletom in ženam iz ekipe ŠEDRŽANK za pripravo prekrasnega peciva, ansamblu PERO&ROK&PERO, OŠ dr. Ivan PRIJATELJ Sodražica, Občina Sodražica, Renata TROHA za medicinsko pomoč, Tadej LEVSTEK in hišnik SIMON, Frenk TANKO, Stane PETRIČ, Luka in Blaž LUŠIN za delo pri zapisnikarski mizi in na koncu seveda članom rokometne sekcije pri ŠD Sodražica (Andreju, Duletu, Alešu, Borutu, Daretu, Zdovcu, Pepi, Miheli, Stojcu, Tonetu in Ervinu).

Rokometni turnir so gmotno podprli: kot glavni sponzor POŠTA Slovenije in donatorji: občinski odbor SDS in SLS, RAUCH Slovenija, podjetje SODIMEX, DIAMANT Slovenija, BENLES Mali log, DEKORLES Sodražica, KGZ DOM Sodražica, MOBILTEL, TABU BAR, KOMUNALNO Podjetje Ribnica, Picerija HARLEKIN, NOLIK Kočevje, Okrepčevalnica ŠILC, INOTERM Ribnica, FIPIS d.o.o., TIM Okna Sodražica, Smučarski klub Sodražica, Prostovoljno gasilsko društvo Sodražica, Balinarski klub Sodražica, PETROL, ELEKTRO Sodražica, KAMITEX d.o.o., TRGOUP Velike Lašče, SIMOBIL, zavarovalnica GENERALI, ABAKUS, Zavarovalnica TRIGLAV, COKLAR Breg pri Ribnici, Pekarna AJDIČ Sodražica, mesarija ARKO Sodražica, gostilna Pri Lukatu Žimarice, DOM Sodražica, NATURLES Sodražica, INTERSOKS Kočevje, Frizerski salon Brigita, INLES Ribnica, KGZ Cerknica, POS PLASTIKA Sodražica, Ludvik DEBELJAK, Gregor ŠILC, Jože PAKIŽ, Janez PAKIŽ, Janez TRHLEN, Alojz ČAMPA, Janez PAKIŽ-Klopčar, Stane STARČ, Brane PINTAR, Ludvik PAJNIČ, Edo GORŠE, Vilma GOVŽE, Jože ŽLINDRA, Lidija POGORELC, Jelka PAKIŽ, Franc ARKO, Anica ARKO, Jože PIRNAT, Peter PIRC, Silvo KOŠMRLJ, Slavko KOŽAR, Rok PINTAR, Dare VESEL, Stane ČAMPA, Franc PIRC, Brigita PUŽELJ, Ljubica PINTAR, Tomaž PETEK, Anton MIHELIČ, Tadej LEVSTEK, Klara ARKO, Matjaž KOVAČIČ, Janez ŠILC, Franc JAKLIČ, Tomaž KOŠIR, Franc KOŠIR, Jože POGORELEC, Alojz DEBELJAK, Anton GOVŽE, Borut KRŽAN, Srečko VESEL, Andrej PUCELJ, Ludvik MIHELIČ, Anton JANEŽ, Stane KOŠIR, Anton LUŠIN, Alojz LUŠIN, Bojan ZGONC, Rude FAJDIGA, Jože MIHELIČ, Miha PIRC, France PIRC, Alojz PINTAR, Marko KOZINA, Ludvik AMBROŽIČ, Andrej MIHELIČ, Janez ZAJC, Boštjan ARKO, Andrej ZAJC, Jože TURK, Aleš PAJNIČ, Anton VESEL, Toni ANDOLJŠEK, Franc LUŠIN, Ivan BELAJ, Janez LAVRIČ, Milan ZIDAR, Dušan BUTINAR, Tone MATELIČ.

## Tretji pohod na Triglav

Piše: Miran Štupica

Planinsko društvo Vrhnika – sekcija Veseli Triglavci bo v letu 2014 v počastitev 40-letnice prvega pohoda z Vrhnike na Triglav ponovno organizirala pohod, ki bo potekal v več smereh. Ena od smeri se bo začela dan prej in bo potekala iz Sodražice do Vrhnike, kar pomeni, da bomo tudi v Sodražici že tretjič osvojili najvišji slovenski vrh in simbol slovenstva.

Dolgoletno prijateljstvo in sodelovanje s planinci iz sekcije Veselih Triglavcev pri PD Vrhnika je pripomoglo k temu, da nas bodo organizatorji z Vrhnike povabili k izvedbi skupnega pohoda na Triglav. Do tega pohoda je še veliko časa, vendar naj že sedaj vse zainteresirane o tem obvestimo, da bodo še pravočasno razmišljali predvsem v smeri nabiranja kondicije.

O podrobnostih, datumu in še o čem bomo sproti obveščali preko občinskega glasila in na spletni strani ŠD Sodražica.

## OBVEŠČAMO

# Sofinanciranje druge društvene dejavnosti, programov ljubiteljske kulturne dejavnosti in programov športa v letu 2013

Pripravila: Petra Marn

Na podlagi Pravilnika za vrednotenje ter sofinanciranje drugih društvenih dejavnosti v Občini Sodražica (Ur. l. RS, št. 41/08) je Občina Sodražica objavila javni razpis za **sofinanciranje druge društvene dejavnosti** v Občini Sodražica za leto 2013. Skupna višina proračunskih sredstev znaša 5.000,00 EUR in se je dodelila upravičencem za sofinanciranje:

A. REDNE DEJAVNOSTI:	
Društvo upokojencev Sodražica	300,00 €
Društvo Sožitje Ribnica	200,00 €
Združenje multiple skleroze Slovenije, Kočevska podružnica Socialni program	100,00 €
Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Ribnica	400,00 €
Župnijska Karitas Sodražica	600,00 €
Društvo mladinski ceh KE Klub Kresnička Šedrški živ žav	50,00 €
B. PROJEKTOV:	
Društvo upokojencev Sodražica Starejši starejšim	500,00 €
Društvo onkoloških bolnikov Slovenije, Skupina za samopomoč Ribnica Enodnevni izlet Skupine za samopomoč Ribnica	200,00 €
Center za socialno delo Ribnica, Skupina za samopomoč oseb z dolgotrajnimi težavami na področju duševnega zdravja Srečanje članov tekom leta	200,00 €
Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine Keganje	100,00 €
Jonatan Prijatelj, Društvo staršev otrok z rakom Vseslovensko srečanja družin otrok z rakom in njihovih prijateljev	150,00 €
Društvo mladinski ceh, KE: Klub Kresnička Oratorij Sodražica Projekt 8 ur	1.450,00 € 200,00 €
Medgeneracijsko društvo za kakovostno starost Ribnica Medgeneracijsko prostovoljstvo	150,00 €
Klub Zarja Ribnica Klub zdravljenih alkoholikov	200,00 €
Društvo invalidov Ribnica Skrb za neodvisno življenje težkih in nepokretnih invalidov	200,00 €

Prav tako je bil na podlagi Pravilnika za vrednotenje programov ljubiteljske kulturne dejavnosti v Občini Sodražica (Ur. l. RS, št. 14/08) objavljen javni razpis za zbiranje predlogov za **sofinanciranje programov ljubiteljske kulturne dejavnosti** v Občini Sodražica za leto 2013. Iz proračuna se bodo sofinancirali naslednji izvajalci in njihovi kulturni programi, prireditve in projekti v skupni višini 10.000,00 EUR, in sicer:

A. REDNA DEJAVNOST KULTURNIH DRUŠTEV:	
Tamburaški orkester Sodražica	1.495,00 €
Klub harmonikarjev Urška	1.298,00 €
Mladinski klub Sodražica	924,00 €
Kulturno etnološko društvo Maticova etno hiša	901,00 €
Društvo upokojencev Sodražica (MPZ)	517,00 €
Društvo prijateljev glasbe Sodražica	451,00 €
Kulturno umetniško društvo Fantje od fare Sodražica	414,00 €

B. KULTURNE PRIREDITVE:	
TAMBURAŠKI ORKESTER SODRAŽICA Božično-novoletni koncert Večer na trgu v okviru Psoglavskih dni	290,32 € 96,78 €
KLUB HARMONIKARJEV URŠKA ZAMOSTEC 21. tradicionalno tekmovanje harmonikarjev Urška Zaigraj na vasi 11. revija domačih ansamblov	290,32 € 193,56 € 290,32 €
MLADINSKI KLUB SODRAŽICA Blues večer Oder MKS v okviru Tržnega dne Jazz večer Glasbena mineštra	290,32 € 96,78 € 290,32 € 290,32 €
KED MATICOVA ETNO HIŠA Slikarka kolonija in otvoritev razstave Predstavitve knjige »Mokarice« Predavanja »Osebnostna rast«	290,32 € 290,32 € 290,32 €

C. KULTURNI PROJEKTI:	
KED MATICOVA ETNO HIŠA Priprava in tisk knjige »Mokarice«	500,00 €
MLADINSKI KLUB SODRAŽICA Izdaja pesniške zbirke mladih domačih pesnikov	500,00 €

Na podlagi javnega razpisa za **sofinanciranje programov športa** v Občini Sodražica za leto 2013, Pravilnika o merilih za sofinanciranje izvajanja letnega programa športa v Občini Sodražica (Ur. l. RS, št. 14/08) in Letnega programa športa Občine Sodražica za leto 2013 bodo iz proračuna leto 2013 sofinancirani naslednji izvajalci oz. njihovi športni programi in prireditve v višini 17.100,00 EUR.

A. ŠPORTNE PRIREDITVE	
KLUB MALEGA NOGOMETA SODRAŽICA Nogometni turnir na travi za člane Občinska liga v malem nogometu, Sodražica 2013	150,00 € 300,00 €
ŠPORTNO DRUŠTVO SODRAŽICA Novoletni pohod na Travno Goro Prvomajski pohod na Pristavo Veteranski rokometni turnir bratov Fajdiga, ženska in moška konkurenca Pohodi po sodraški pešpoti Tek Sodražica-Nova Štifta-Ravni Dol-Sodražica	90,00 € 90,00 € 140,00 € 90,00 € 90,00 €



## OBVEŠČAMO

A. ŠPORTNE PRIREDITVE	
TURISTIČNO ŠPORTNO DRUŠTVO GORA Nogometni turnir na Gori Turnir v namiznem tenisu na Gori	340,00 € 90,00 €
ŠPORTNO DRUŠTVO EXTREM Turnir za osnovnošolce Značka nogometaša za najmlajše 5. Extremov dan futsala 2013 Zimska liga 2012-2013 in 2013-2014 Pripravljalni turnir pred pričetkom nove sezone	140,00 € 130,00 € 130,00 € 200,00 € 200,00 €
BALINARSKI KLUB SODRAŽICA Psoglavski turnir Prvenstvo OBZD	250,00 € 400,00 €
DRUŠTVO UPOKOJENCEV SODRAŽICA Balinanje Veleslalom Pohodništvo	90,00 € 90,00 € 90,00 €

B. DELOVANJE DRUŠTEV IN KLUBOV	
ŠPORT OTROK IN MLADINE Društvo mažoret Sodražica ŠD Extrem	1.200,00 € 1.100,00 €
ŠPORTNA REKREACIJA KMN Sodražica Športno društvo Sodražica Balinarski klub Sodražica Društvo upokojencev Sodražica	700,00 € 1.300,00 € 1.300,00 € 200,00 €
KAKOVOSTNI ŠPORT ŠD Extrem Balinarski klub Sodražica Športno društvo Sibor	3.400,00 € 1.600,00 € 200,00 €

C. KAKOVOSTNI ŠPORT	
ŠD Extrem	3.000,00 €

## KNOW US – Brezplačna priložnost za izboljšanje konkurenčnosti

Piše: Damijana Škrlič, GZS Zbornica osrednjeslovenske regije

V okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007–2013 je iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev sofinanciran tudi projekt Know us, ki je namenjen dvigu konkurenčnosti malih in srednjih podjetij s poudarkom na inovativnosti in snovanju novih znanj, s ciljem doseganja trajnostnega razvoja tako podjetij kot družbe. V projekt, ki pokriva področja dejavnosti: proizvodnjo pohištva; gradnjo stavb; kmetijsko proizvodnjo in lov ter z njima povezane storitve; skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti; kopenski promet; cevovodni transport; vodni promet; gostinske nastanitvene dejavnosti; dejavnost strežbe jedi in pijač se lahko še vedno vključijo zainteresenti iz goriške, obalno-kraške, gorenjske, notranjsko-kraške in osrednjeslovenske regije.

Več informacij najdete na <http://www.ozljubljana.si/wp-content/uploads/2013/01/KNOW-US-predstavitev.pdf>, ali pa se obrnite na GZS Zbornica osrednjeslovenske regije, natančneje na gospoda Igorja Vrhovca: [igor.vrhovec@gzs.si](mailto:igor.vrhovec@gzs.si), telefon 01-589-81-77.

Ker se projekt počasi izteka, vas vabimo, da pohitite s prijavi!

## Javni natečajji za promocijo rabe lesa

Objavljeno: [www.spiritslovenia.si](http://www.spiritslovenia.si), 19. 7. 2013

SPIRIT Slovenija, javna agencija objavlja odprte javne natečaje za promocijo rabe lesa v treh ločenih sklopih, in sicer:

### SKLOP A:

#### Javni natečaj za izbor naj lesene gradnje

Predmet odprtega javnega natečaja je izbira najprimernejših projektov lesene gradnje za zgrajene objekte v preteklih 5 letih v štirih različnih kategorijah:

- stanovanjske stavbe
- javne stavbe
- poslovno-industrijski objekti ter
- inženirski objekti in tehnične rešitve

### SKLOP B:

#### Javni natečaj za izbor naj lesenega izdelka

Predmet odprtega javnega natečaja je identifikacija in izbor inovativno oblikovanega izdelka, izdelanega iz slovenskega lesa, z visoko dodano vrednostjo v štirih različnih kategorijah:

- pohištvo
- lesena igrača za predšolske otroke
- lesen didaktičen pripomoček za osnovnošolce/srednješolce
- luksuzen lesen izdelek

### SKLOP C:

#### Javni natečaj za izbor naj inovativne rabe lesa

Predmet odprtega javnega natečaja je identifikacija in izbor novih inovativnih materialov na bazi lesa, kompozitov, hibridov, postopkov predelave in obdelave lesa in lesnih kompozitov v dveh različnih kategorijah:

- inovativna raba lesa in
- srednješolska projektna naloga.

Razpisnik: Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, inovativnosti, razvoja, investicij in turizma – SPIRIT Slovenija

Roki za prijavo:

- Za sklop A do vključno 10. septembra 2013 do 24h preko e-prijavnice
- Za sklop B in C do vključno 15. septembra 2013 do 24h preko e-prijavnice

Vsa vprašanja, vezana na vsebino javnega natečaja, sprejemamo v pisni obliki na e-naslov: [les@spiritslovenia.si](mailto:les@spiritslovenia.si), najkasneje do 5. 9. 2013 za sklop A oz. najkasneje do 9. 9. 2013 za sklopa B in C. Vprašanja in odgovori bodo objavljeni na spletni strani najkasneje do 14. 9. 2013.

## Bog je z nami – tudi na oratoriju 2013

Pišeta: Tinkara Šilc in Blanka Čampa, foto: Ana Arko

Sodraški animatorji smo tudi letos pripravili oratorij, ki je bil že 16. po vrsti in je potekal prvi teden v juliju. Letos je za 108 otrok skrbelo 39 animatorjev.

Oratorijski teden se je začel z blagoslovom gospoda župnika ter nagovorom župana Blaža Milavca. Posebej veseli smo bili obiska slovenskega paraolimpijca, plavalca Darka Đurića. Najstarejša skupina otrok je pripravila prav posebno oddajo zanj in posnela tudi krajši film. Igra, delavnice, vera in petje so nepogrešljivi del oratorija. Tudi letos nič od tega ni manjkalo. Krščanske vrednote smo spoznavali skozi zgodbo o Narniji, ki je bila rdeča nit celotnega oratorija. Animatorji smo pripravili pester izbor iger, med katerimi niso manjkale niti vodne igre, ki so nam jih popestrili sodraški gasilci. Tudi ustvarjalnosti nam ni manjkalo. Izdelovali smo regal za copate, lovilec sanj, zapestnice ... Pri izdelavi nakita, narejenega s servietno tehniko, nam je na pomoč priskočila Klara Arko, Marija Čampa pa nas je naučila sešiti vzglavnik. Spomnili smo se tudi starejših občanov. Starejša skupina jih je s svojimi animatorji in gospo Majdo Lušin obiskala ter jim s svojim obiskom polepšala dan.

Izlet je bil letos malo drugačen. Peš smo se odpravili na Travno Goro, kjer so nas pričakali ribniški skavti. Naučili so nas, kako v naravi varno zakurimo ogenj. Na ognju smo spekli pravo skavtsko jed – twist (na palici pečen kruh). Izvedeli smo, kaj storiti v primeru, da se izgubimo, se naučili uporabljati kompas ter se preizkusili v manjšem orientacijskem pohodu. Skavti morajo poznati tudi Morsejevo abecedo. Pokazali so nam, kako se sporazumevamo z njo. Naučili so nas, kako narediti različne vozle, s pomočjo katerih si lahko sami izdelamo gugalnico. Ribniški skavti se že veselijo septembra, ko se začnejo nova srečanja, na katera so vsi otroci lepo povabljeni. Skavtski dan smo zaključili s sveto mašo v naravi.

Čez teden so nam hrano pripravljale skrbne kuharice, sotrudnice, gospod Jože Arko ter gostilna Pri Lukatu in gostište Makšar.

Letošnji oratorij je bil nekaj posebnega tudi za Tinkaro, Blanko in Žiga, saj smo se v vlogi voditeljev preizkusili prvič. Kot voditelji smo se dobro ujeli. Oratorij je potekal po pričakovanjih, kljub temu da je Žiga sredi tedna z medicinsko odpravo odšel na Madagaskar.



Simbolično smo mu podarili klešče, za katere verjamemo, da mu bodo prav prišle pri njegovem vsakdanjem delu. Ponosni sva nanj in na celo ekipo animatorjev. Bili ste odlični.

Fotografije z letošnjega oratorija in tudi film za Darka lahko najdete na spletni strani Kluba Kresnička: [mc-kresnicka.si](http://mc-kresnicka.si)

Hvala vsem, ki ste pripomogli, da je letošnji oratorij potekal tako, kot smo si zamislili.



### ZA NASMEH

Jemo sladoled. Animatorka Ana reče otrokom, naj se usedejo na travo. Zina pravi: »Trava je flora. A na floro se usedemo?«

Potem jim Ana razloži, da živalskemu svetu pa pravimo fauna. In Gloria vpraša: »Je to Winxica?«

Tilen reče animatorki Blanki: »Veš, jaz bom šel pa na Eurobasket »fuzbal« gledat!«

V nadaljevanju ... Blanka: »A boš šel kaj na morje?« Tilen: »Ja, v Šmarješke Toplice!«

Pri delavnici izdelujemo oznake za na vrata. Nik je iz DAS mase oblikoval pico. Kuharica go vpraša, kakšno je naredil. Nik: »Orehovo!«



## »Na koncu si ti tisti, ki odloča«

Pogovarja se: Nina Pirc Vovčko, foto: Meta Trhljen

Tinkara Šilc, Blanka Čampa in Žiga Lovšin so dolgoletni animatorji, ki so izkušnje vodenja letos nabirali na malce drugačen način – preizkusili so se namreč v vlogi voditeljev oratorija. Žiga je sicer že v času oratorija odletel na Madagaskar, Tinkaro in Blanko pa smo v teh poletnih dneh le uspeli ujeti in povprašati po njuni izkušnji.



Animatorji sta že vrsto let, voditeljci sta bili prvič. Kako sta se znašli v novi vlogi, kaj vse je bilo drugače?

V sedmih letih animatorstva sva pridobili veliko izkušenj, ki so nama gotovo prav prišle v voditeljski vlogi. Kljub vsem izkušnjam pa sva še vedno naleteli na stvari, ki jih nisva pričakovali in s katerimi kot animatorji nisi seznanjeni. Poskrbeti moraš tako za otroke kot za animatorje in izpeljavo celotnega programa. Prisluhni moraš vsem željam, na koncu pa si ti tisti, ki odloči, kako dobro se bo stvar izpeljala. Kljub temu sva tudi na letošnjem oratoriju uživali tako kot na vseh prejšnjih, pa čeprav v drugačni vlogi. Misli, da sva se kar dobro znašli.

Kaj vama je predstavljalo največji izziv, odgovornost?

Videti otroke in animatorje zadovoljne in nasmejane nama je predstavljalo največje veselje in izziv obenem, saj izpeljati

# Lahkih nog čez polarni krog

Piše in fotografira: Ana Arko, v juliju 2013 sodraška predstavnica na Nordkappu

*Svet je knjiga. In tisti, ki ne potuje, prebere samo eno stran.  
Sv. Avgušin*



Letos me je pot vodila v Skandinavijo, vse do najsevernejše točke Evrope. Pravijo, da bolj obžaluješ tiste stvari, ki jih ne narediš, kot tiste, ki jih. Jaz sem ogromno stvari naredila prvič: prvič sem vozila avtomobil po skandinavskih cestah, prvič doživela polnočno sonce in še ob dveh ponoči brez luči kartala, prvič ujela veliko ribo v trenutku, ko sem v vodo vrgla trnek, prvič sem se namakala v Baltskem morju, prvič se srečala s pravim Božičkom sredi julija in prvič občudovala severne jelene in lose sredi ceste. Pravzaprav sem še vedno polna vtisov in doživetij in kar težko opišem naše potovanje na sever Evrope.

Pot se je začela 6. julija. Kar težko boste verjeli, ampak v treh tednih je deževalo le eno dopoldne. Vreme nam je bilo torej naklonjeno, zato ni bilo težko zapolniti dni. Okvirna pot, ki smo si jo zadali, nas je torej vodila preko Avstrije, Poljske, Nemčije do Švedske, preko Finske do Nordkappa in povratek nazaj vzdolž Norveške in preko Danske.

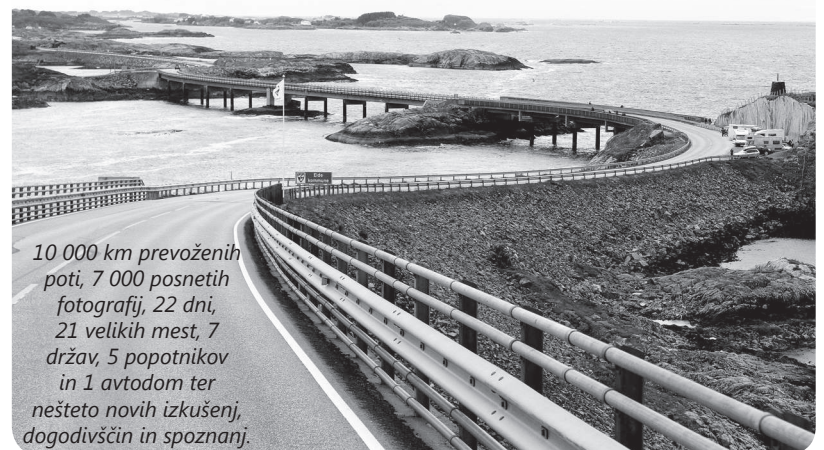
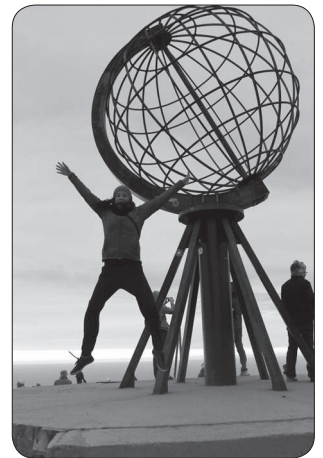
Pot do Baltika je dolga 1 400 km, zato smo si jo dodatno popestrili z ogledom Auschwitza in mesta Krakow na Poljskem. V pičlih dveh dneh in dveh nočeh smo že bili na Švedskem. AKCIJA! Če kilometrov nismo nabirali z avtomobilom, smo jih nabirali kar peš. Pobljže smo si ogledovali glavna mesta, lokalne znamenitosti na poti in razgledne točke ter spoznavali osebnosti krajine in ljudi. Kot krajinska arhitektka sem imela večji del poti odprta usta in izbuljene oči od občudovanja naravne krajine in sožitja človeka z naravo. Vsa človeška infrastruktura je nevpadljivo in

s spoštovanjem do narave postavljena v prostor, tako da je glavna značilnost Skandinavije narava, dostopna z vsakim pogledom, ki ga ujame človeško oko.

V tem letnem času je v polarnem krogu (66° 23' 35") polarni dan, kar pomeni nič noči. Sprva je bilo težko ujeti spanec, če sonce ne zaide. Počitek smo si privoščili na počivališčih oziroma razširitvah ceste ob jezerih, med gorami, na prostranih travnikih ali ob kakšnem slapu. Na ležalnikih smo čakali sončni zahod ob 22:46, lovili ribe, se smejali in nabirali skandinavske »moltebeer-e«. Gozdni sadeži so podobni malinam rumene barve in rastejo kot gozdne jagode. Skandinavija je turistom, sploh pa »avtomarjem« nadvse prijazna dežela. Zajtrk je veliko bolj užiten, če ležiš na ležalniku, opazuješ ptice ob jezeru, izza gora že visoko na nebu kuka sonce, v ozadju pa šumi slap. Verjemite: tako lepo, da je že kar kičasto.

Na Finskem smo obiskali pravega Božička, se slikali v njegovem naročju in srečali Slovence, potem pa pogumno krenili proti Norveški, kjer nas je osmi dan potovanja čakal Nordkapp, najbolj severna točka Evrope (od Sodražice je oddaljena 4 700 km). Pot do tja je slikovita in doživljajska. Jezera, vijugaste ceste, po obali posejane rdeče lesene hiše z zelenimi strehami, Atlantski ocean z delfini, predor, dolg 6 870 m in izkopen 212 m pod morsko gladino, slapovi na vsakem ovinku in črede severnih jelenov, ki leno prečkajo ceste.

Na Nordkapp smo prispeli ob 22.58. Seveda je sijalo sonce, ki ob polnoči ni zašlo, pač pa se je obzorju samo približalo, potem pa spet odplaval na nebo. Pot nas je nato vodila na Lofotske otoke, norveške Karibe, kjer lahko okusiš odmaknjenost od civilizacije, krutost narave, pa tudi prilagojenost malih ribiških vasic na tamkajšnjo življenje. Še ogled vasice z najkrajšim imenom na svetu – Å – potem nas je trajekt odpeljal nazaj na obalo Norveške. Med fjordi, ledeniškim dolinami, zalitimi z vodo, ki so posejani po norveški obali, smo bili deležni življenja Vikingov in finsko-



*10 000 km prevoženih poti, 7 000 posnetih fotografij, 22 dni, 21 velikih mest, 7 držav, 5 popotnikov in 1 avtomobil ter nešteto novih izkušenj, dogodivščin in spoznanj.*

program tako, da bo 108 otrok veselih in 39 animatorjev zadovoljnih ter predanih otrokom, ni enostavno. Kot voditeljici sva vseskozi imeli v mislih to, da morava biti sami največji zgled. Največja odgovornost je zagotovo skrb, da teden mine brez nesreč tako med otroci kot med animatorji. Z vlogo voditeljic sva sprejeli tudi to odgovornost.

Na kaj sta posebej ponosni?

Ponosni sva na celotno animatorsko ekipo, ki je pomagala pri izpeljavi oratorija. Vsak je prispeval delček sebe in svoj prosti čas namenil otrokom. Veseli sva, da smo se letos zbrali v tako velikem številu, čeprav sva zato pri izpeljavi marsikatere stvari porabili več energije.

norveškega ljudstva Sami. Štirinajsti dan sta nas čakali dve cesti, ki veljata za najbolj obiskani na svetu. Zanimivo je tudi, da v Skandinaviji ni cestnin oz. se plačuje le toliko časa, da so poplačani stroški izgradnje. Mi smo obe prevozili brezplačno. Atlantska cesta je dolga 6 km in preko osmih mostov teče po otočjih v Atlantskem oceanu, tako da izkusiš neverjetno moč morja, ko valovi butajo ob mostove. Trollstigen oziroma "Trollove lojtre" pa premagajo 800 m nadmorske višine v 6 km in s svojimi 11 serpentinami (nekatero tečejo nad slapovi) nudijo izjemne razglede. Serpentinasti cesti pa še kar ni videti konca in vsak kilometer nudi lepše in večje razglede. Pa smo že mislili, da lepše ne more biti! Norveška ima res fantastično krajino, ki te ne pusti ravnodušnega.

Naravne lepote smo zadnje dni našega potovanja zamenjali še za kulturne ter si ogledali še mesta in mesteca, poskusili tamkajšnje kulinariko – seveda ne manjkajo ribe in morski sadeži (kruha je malo in stane celih 8 €), ter spoznavali mestna življenja, ki zaradi gospodarskih značilnosti postajajo čedalje večja urbana središča. Naši ogledi niso bili izvzeti niti na Danskem, ko smo se vračali proti domu (čakalo nas je še 1500 km), pa smo se »igrali turiste« še v Berlinu in nazadnje še čisto blizu doma – v Salzburgu.

Ob prebiranju fotografij še vedno »predalčkam« vtise in spomine na pravljico Skandinavijo ter zbiram doživetja. Predlagam, da se tudi vi odpravite na to čudovito pot. Čisto enostavno je: najameš avtomobil in se odpelješ.

## Javljanje iz Matange

Piše: Žiga Lovšin, član medicinske odprave na Madagaskar

»Akory aby?« To je univerzalen malgaški pozdrav, ki pomeni »Kako si?«. Nanj je vedno potrebno odgovoriti s »Tsara be, akory aby?«, kar pomeni »Zelo dobro, kako si pa ti?«. Nato navadno sledi »Ino vaovao?«, tj. »Je kaj novega?«, na kar moraš odvrniti z »Nič ni novega«. Pa vendar je nekaj novega.



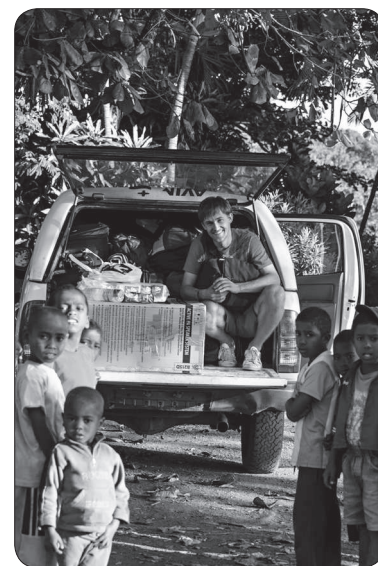
Takole jih naše punce učijo, kako morajo hraniti podhranjenčke.

Potovanje iz Ljubljane preko Benetk, Dubaja in Mavricija do Madagaskarja je trajalo en dan in eno noč, čemur je sledila enako dolga vožnja iz Antananariva v Matango. Prispeli smo v soboto. V nedeljo smo pospravljali po dispanzerju in imeli že prva dva pacienta, v ponedeljek sva šla z Anjo na urgentno vožnjo v Farafangano, v sredo pa sem začel z delom v zobozdravniški ambulanti. Naš delovnik uradno traja od 8.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, vmes imamo čas za kosilo. V praksi pa je tako, da na kosilo velikokrat precej zamujamo in popoldne še malo potegnemo. Še posebej naporni so ponedeljki, ko je v vasi tržni dan in se veliko ljudi ustavi tudi pri belih zdravnikih. Občasno se nam kdo sredi noči pod oknom dere »dokotera, dokotera!« in takrat vemo, da je urgencia.

In kakšni so naši pacienti? Otroci z gastroenteritisi in bronhilitisi, podhranjeni dojenčki, ljudje z bolečinami v želodcu, kroničnimi ranami, poškodbami, abscesi, malarijo, pa tudi kakšni diagnostično bolj zahtevni primeri. V zobozdravstveni ambulanti je najpogostejše delo ekstrakcija zoba. Včasih prav srce zaboli, ko moraš simpatični 18-letni deklici izpuliti vse zgornje sekalce. Baje je za tovrstne težave z zobmi krivo grizljanje sladkornega trsa. Zanimivo je tudi naše sporazumevanje s pacienti. V osnovi je malgaščina preprost jezik, vendar se po treh tednih z bolniki še vedno velikokrat ne razumemo. Še dobro, da imamo sestro Angeline in našega Timoteja – tako naše sporazumevanje poteka preko francoščine, kar se je izkazalo za najbolj kvalitetno.



Utrinek afriškega življenja



Prihod v Matango.



Čelna lučka pride zelo prav.

### Republika Madagaskar

Glavno in največje mesto: Antananarivo  
Uradna jezika: malgaščina, francoščina

Valuta: malgaški ariari  
Število prebivalcev (okvirno): 22 005 000  
Površina: 587,041 km<sup>2</sup>



Toliko zaenkrat, več o našem delu si lahko preberete na spletnem naslovu [www.madagaskar2013.blogspot.com](http://www.madagaskar2013.blogspot.com).

Pa lep pozdrav v Sodražico!

## Župan sprejel odličnjake

Piše: D. V., foto: Anja Cvar

Kot je zdaj že v navadi, je tudi letos ob koncu šolskega leta župan Blaž Milavec sprejel učence sodraške osnovne šole, ki so se v vseh letih šolanja izkazali z odličnim uspehom. Renato Janež, Tejo Pintar, Anjo Aleksandro Adamič, Nino Zgonec, Tino Govže, Miho Benčina in Gašperja Krajca je župan sprejel z besedami pohvale in jim ob tej priložnosti izročil knjižna darila. Zaželel jim je srečno in uspešno novo življenjsko pot in da bi se vedno radi vračali v domače kraje.



## Srečanje harmonikarjev – Urška 2013

Piše in fotografira: Marko Modrej

Klub harmonikarjev Urška je v soboto, 3. avgusta, organiziral že tradicionalno, 21. tekmovanje harmonikarjev z diatonično harmoniko, ki je bilo pred gostilno Urška v Zamostcu pri Sodražici. Tekmovanje, ki se ga je udeležilo 22 tekmovalcev, je potekalo v štirih kategorijah. V kategoriji do 13 let je zmagal Jan Novak pred Domnom Šrajem in Martinom Megličem. V kategoriji od 13 do 18 let je zmagal Žiga Kališnik iz Zidanega Mosta, drugi je bil Andraž Zaman iz Krke, tretji Grega Skubic iz Plešivice pri Grosupljem. V kategoriji od 18 do 50 let je zmagal Erik Šavron iz Grdin pri Kopru, ki je v tej kategoriji zmagal že lani in predlani. V kategoriji nad 50 let je zmagal Tone Klun (Španov Tone) iz Prigorice. Drugi je bil Jože Dolenc iz Poljan pri Škofji Loki, tretji pa Vinko Jensterle iz Kranja. Tudi letos so izbrali naj harmonikarja Ribniške doline. V tej kategoriji so nastopili Miha Car iz Loškega Potoka, Nejc Lavrič z Gore nad Sodražico, Blaž Ilc iz Žlebiča in Tone Klun, ki je postal tudi drugi »Suhorobarski prvak«. Poleg tega so organizatorji izbrali še Naj godca Urška 2013. V skupnem seštevku točk je z največjim izkupičkom zmagal Žiga Kališnik.

Letošnja novost je bil izbor talentov, ki so ga poimenovali Urška talent 2013. Izbora sta se udeležila dva pevca: Lenča Debeljak iz Praproč nad Ortnekom, Matic Mohar iz Loškega Potoka in orgličar Tone Gorenc iz Kočevja. S simboličnimi darili so bili nagradjeni vsi trije.

Priznanja in nagrade je tudi letos izdelal domači rezbar Drago Košir. Z udeležbo, obiskom in potekom tekmovanja je bil zadovoljen tudi predsednik Kluba harmonikarjev Urška Franc Lesar, ki se za ohranjanje tradicije in nadaljevanje srečanja ne boji, za naslednje leto pa razmišlja še o dodatnih novostih. Prireditve naj bi postala dvodnevna.



Nejc Lavrič, Miha Car, Tone Klun



Lenča Debeljak, Matic Mohar, Tone Gorenc

## Nevarnosti poletnih dni za naše kosmatince

Piše: Anja Vesel, dr. vet. med.



Končno poletje, vroče sonce, počitnice, morje, končno dopusti! Kakor se mi veselimo poletja ter vročih, sončnih dni, našim kosmatincem ni ravno prijetno, saj jim vročina povzroča kar nekaj preglavic. Poleg odlakanosti namreč nimajo žlez znojnic (razen v šapah), preko katerih bi se hladili. Tako psi uravnavajo telesno temperaturo tako, da se jim ob povišanju telesne temperature poveča pretok krvi na površju. Ko pes vdihne, zrak potuje skozi nosnice in se ohladi, preden doseže pljuča (to je manj učinkovito pri psih s potlačnim gobčkom). Če se temperatura ozračja poviša, psi začnejo ohranjati telesno temperaturo tudi s pomočjo dihalnega sistema – začnejo sopsti. Njihovi možgani pošljejo signale, zato srce in pljuča začnejo delovati hitreje. Ko pes sope, ima odprt gobec, jezik mu visi ven. Zrak vdihava skozi nos in ga izdihava skozi usta. Ko izdihan zrak prečka jezik, slina in vlaga izhlapi, kri v jeziku se ohladi in zaokroži po telesu. Pri previsoki temperaturi okolja in nezmožnosti reguliranja telesne temperature lahko telesna temperatura močno poraste in pride do **TOPLLOTNEGA UDARA**.

Psi, ki so izpostavljeni toplotnemu udaru, so zlasti psi s prekomerno telesno težo, temni psi, »kratkonose« pasme, starejši psi in mladiči.

Znaki vročinskega udara so povišana temperatura (nad 40 °C), pohitreno in oteženo hropeče dihanje, nemir, nervoza, motne sivkaste ali rožnate dlesni, lepljiva ali suha sluznica (zlasti dlesni), živo rdeč jezik, ležanje in nepripravljenost (ali nezmožnost) vstati, šibkost okončin in opletajoča hoja, kolaps in/ali izguba zavesti, gosta ali lepljiva slina, omotičnost in zmedenost. V hujših primerih pes pade v šok in komo.

Kaj storimo?

Pri pojavu znakov vročinskega udara žival nemudoma umaknemo z območja vročine v senco in ji zagotovimo kroženje zraka (prepih). Takoj začnemo zniževati telesno

temperaturo, vendar POZOR, to naredimo postopoma, ne naenkrat, sicer lahko povzročimo komo ali celo smrt. Psa ohlajamo s hladnimi, mokrimi brisačami, ki jih namestimo na področje vratu, prsi in trebuha. Ko se telesna temperatura ustali med 38 in 39 °C, psa osušimo in zagotovimo, da dodatno ne izgublja telesne temperature.

Kako toplotni udar preprečimo?

- Psu nudimo svežo in hladno vodo, ki jo menjamo večkrat dnevno, ter senčen in razmeroma hladen prostor za počitek.
- Psa sprehajamo zjutraj ali pozno zvečer.
- Psa NE PUŠČAMO V AVTOMOBILU, saj zrak v avtomobilu ne kroži, zato se izredno hitro segreva. Pes lahko v avtomobilu doživi toplotni udar v 15 minutah!
- Pse z gosto poddlako in dolgo dlako že pred pričetkom poletja ostrižemo ali jih peljemo k pasjemu frizerju.

Poleg toplotnega udara na naše kosmatince pretijo tudi druge številne nevarnosti, kot so dehidracija, opekline blazinic na tačkah na vročem asfaltu, sončne opekline pri belih in golih psih, piki kač in insektov, klopi, številne poškodbe (porezane okončine zaradi košenj, ureznine z črepinjami in pločevinkami po nepospravljenih piknikih), zastrupitve.

Seznam bi bil lahko še daljši, zato kljub brezskrbnemu počitniškemu času pazite na vaše kosmatince in dobro poskrbite zanje. Naj bo predvsem z vašo pomočjo preživljanje poletja prijetno tudi za vaše ljubljence!

*Kako srčno si ti želela,  
da še med nami bi živila.  
A smrt pač tega ni hotela,  
prezgodaj, Metka, te je vzela.  
Je konec trpljenja, dela in skrbi,  
miru ti dobri Bog naj podari,  
dokler se vsi ne srečamo nad zvezdami.*

(Jelka Pakiž)



## Zahvala

V 49. letu je za vedno zaspala naša draga žena,  
mama, sestra in teta

METKA MARN  
z Vinic 13.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. Zahvaljujemo se vsem, ki ste se v tako velikem številu poklonili njenemu spominu, jo pospremili na zadnji poti, nam stisnili roko in izrekli sožalje, darovali za svete maše, sveče in cvetje. Posebna hvala njeni osebni zdravnici dr. Alenki Nadler Žagar za trud in pomoč v njeni bolezni, patronažni sestri Dominiki Arko, gospodu župniku Francu Bizjaku in patru Filipu Rupniku za lepo opravljen obred, delavcem Komunalnega podjetja Komunala Ribnica in slemenskim pevcem.

Različno dolge so poti od rojstva do smrti. Naša draga Metka za seboj ni pustila samo žalosti, ampak tudi veliko lepih in nepozabnih trenutkov. Posebej se zahvaljujemo vsem, ki ste si v letih njene bolezni vzeli čas in ji polepšali življenje.

Žalujoči vsi njeni

*Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno.  
A kar ni njeno, nam ne more vzeti.  
In to, kar je neskončno dragoceno,  
je večno in nikdar ne umre.*

(S. Makarovič)



## Zahvala

V 75. letu se je poslovil od nas dragi mož, ati, ata,  
brat, stric in tast

JANEZ GORŠE

(20. 9. 1938–9. 6. 2013)

iz Zapotoka 6.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izkazano sožalje, podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Posebna zahvala dr. Šmalčevi, patronažni sestri Dominiki in osebju ZD Ribnica za vso pomoč ob težki bolezni. Vsem in vsakomur posebej iskrena hvala, še posebej gospodu župniku Bizjaku in gasilcem PGD Vinice – Zapotok, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

*Tvoje roke so bile zgarane,  
tvoja duša je bila utrujena,  
tvoje srce je jokalo,  
vendar tvoja volja je bila neizmerna.  
Zdaj si nas zapustila,  
naša srca jokajo in upajo,  
da se enkrat ponovno srečamo!  
Mama, pogrešamo te!*



## Zahvala

V 94. letu starosti se je od nas za vedno poslovila

ANA VESEL

(18. 8. 1919–8. 6. 2013).

Ob boleči izgubi naše mame, stare mame, prababice in tašče Ane Vesel se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, tople stiske rok in za izrečene besede tolažbe. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti ter za podarjeno cvetje, sveče in darovane svete maše.

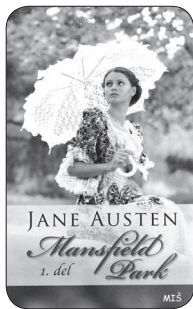
Zahvaljujemo se gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred ter pevcem, članicam sv. Uršule, pogrebcom iz vasi in pogrebni službi Komunale Ribnica, ki ste jo ponesli k njemu večnemu počitku.

Žalujoči vsi njeni

# Barvito branje za prve jesenske dni

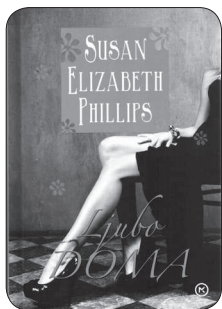
Piše: Nežka Mohar Gačnik, bibliotekarka

Počasi se izteka brezskrbni čas počitnic in dopustov. V septembru se bodo ponovno odprla šolska vrata za osnovnošolce in dijake, v oktobru pa se bodo podali na pot zbiranja novega znanja tudi študentje. Tokratni izbor knjižnih novosti ponuja obilo raznovrstnega branja!



## JANE AUSTEN Mansfield Park

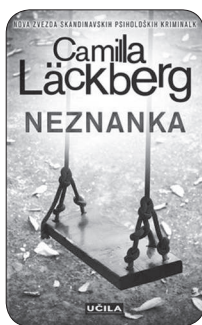
Fanny Price zaradi revščine svojih staršev odrašča pri bogatih sorodnikih na posestvu Mansfield Park, kjer se pogosto zelo jasno zaveda, od kod izhaja. Še najbližje si je z bratrancem Edmundom, mlajšim sinom svojega strica. Ko med daljšo stričevo odsotnostjo v soseščino prispeta Mary Crawford in njen brat Henry, se поблиže spozna z londonskim razmišljanjem, flirtanjem in spletkami ter ostane edina, ki je vpliv, ki ga imata Crawfordova na vse ostale, ne prepriča. Roman je pronicljiva študija družbenih položajev in moralne integritete. V tistem času je roman veljal za najbolj prodajano knjigo Jane Austen in velja za njeno netipično delo.



## SUSAN ELIZABETH PHILLIPS Ljubo doma

Sugar Beth Carey se vrača v rojstni kraj, da bi poravnala račune iz preteklosti. Nekoč razvajena lepoticarka, ki je mnogim zagrenila življenje, je zdaj obupana in brez cvenka. Njene mladostne prijateljice že snujejo maščevanje. Najhujši od vseh pa je Colin Bryne, ki mu je Sugar uničila kariero – ne ravno po nesreči.

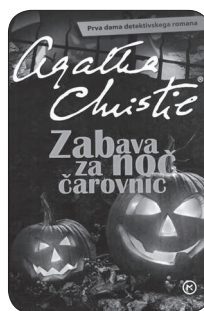
Colin je sedaj slaven romanopisec in uporabil bo vso svojo pisateljsko domišljijo, da bo Sugar spravil na kolena. Če seveda ne bo prej ona njega. Kdo ve?



## CAMILLA LÄCKBERG Neznanka

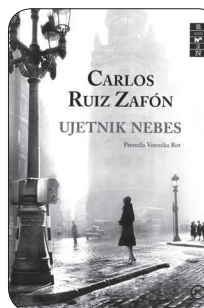
Pisateljica Erica Falck, žena policijskega inšpektorja Patrika Hedströma, med pospravljanjem podstrešja najde dnevnik svoje pokojne matere – hladne in zadržane ženske, ki je kot otroka ni nikoli stisnila v svoj objem. Podoba matere kot mlade deklice je popolnoma drugačna od ženske, ki jo je poznala.

Kaj je povzročilo, da se je radoživo in nasmejeno dekle spremenilo v nedostopno žensko z žalostjo v očeh? Erica upa, da ji bo pri iskanju odgovora pomagal Erik Frankel, s katerim naj bi mati v mladosti prijateljevala. A starega gospoda nedolgo zatem najdejo mrtvega. Edina sled, ki policistom pomaga pri iskanju morilca, so grozilna pisma neonacistične organizacije Prijatelji Švedske, ki jo vodi Frans Ringholm, še eden od prijateljev Ericine mame iz preteklosti. Ko čez dober mesec najdejo mrtvo še Britto, četrto članico štiripersone deteljice prijateljev, ki jih mati opisuje v dnevnikih, Erica posumi, da preteklost ni bila tako nedolžna, kot se zdi ...



## AGATHA CHRISTIE Zabava za noč čarovnic

Pisateljico kriminalk Ariadne Oliver so povabili na zabavo za noč čarovnic. Tam je tudi trinajstletno dekletce, ki jo vsi poznajo po njenih domišljijah o umorih in spletkah. Na zabavi pove, da je bila nekoč priča umora. Ker ji nihče ne verjame, vsa besna odhiti domov. Ko jo čez čas najdejo umorjeno, Ariadne razmišlja, ali ni bilo v njenih besedah vendarle nekaj resnice. Zato poprosi za pomoč Hercula Poirota. Le-ta rad privoli, a mora najprej odkriti, kje naj išče in ali naj išče samo dekletovega ali dvojnega morilca.



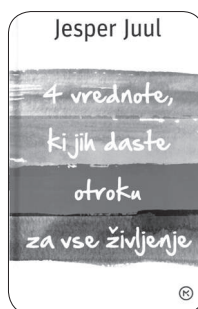
## CARLOS RUIZ ZAFÓN Ujetnik nebes

Barcelona, pred božičem leta 1957. V slabo obiskani knjigarni Sempere in sinovi se oglasi neznanec in kupi najdragocenejšo knjigo – redki izvod grofa Monte Crista. Presenečenemu Danielu Semperu naroči, naj knjigo izroči sodelavcu in prijatelju s posvetilom

»Za Fermína Romera de Torresa, ki se je vrnil od mrtvih in ima ključ od prihodnosti«.

Tako se začne nova mojstrovina rojenega pripovedovalca, ki preplete različna zgodovinska obdobja in usode. Fermínova zamolčana zgodba nas prestavi v najbolj mračna leta Francovega režima in v strah odeto Barcelono. Daniel pa se giblje v svetu petdesetih let 20. stoletja, ko v Barcelono začeta prodirati svetloba in upanje na boljše čase. A oba zasleduje preteklost, ki jo morata razčistiti.

To je tretji roman iz cikla Pokopališče pozabljenih knjig, ki se je začel s Senco vetra in predzgodbo Igra angela.



## JESPER JUUL

### 4 vrednote, ki jih daste otroku za vse življenje

Dandanes so starši mnogokrat negotovi, kakšna naj bi bila "pravilna" vzgoja. V tej knjigi nam Jesper Juul, avtor številnih uspešnic in eden najvplivnejših družinskih terapevtov, razkriva bistvo svojega razmišljanja. Opisuje štiri vrednote, ki so pomembne za uspešen razvoj tako otrok kot cele družine. To so: enakovrednost, celovitost, pristnost in odgovornost. Jesper Juul izjemno tenkočutno razčlenjuje konkretne družinske težave, o katerih so mu pisali bralci. Njegovi odgovori so spodbuda za razmislek o ravnanju in vrednotah, ki bi jih odrasli radi dali otrokom za vse življenje.

S tem tudi zaključujem tokratni pregled nekaterih knjižnih novosti. Vsem osnovnošolcem in dijakom želim uspešen začetek novega šolskega leta. Vljudno vabljeni v sodraško knjižnico! Čim lepše in prijetneje preživite prihajajoče septembrske dni in na svidenje do prihodnjic!



**NI TREBA, DA STE MOJSTER ZA VSE**



**Marsikaj lahko mi postorimo namesto vas:**

- Košnjo trave, rezanje žive meje, žaganje vej.
- Asfaltiranje in manjša gradbena dela.
- Praznjenje greznice.



- Pri nas lahko kupite tudi:**
- plastični zabojnik za odpadke 120 in 240 l
  - plastični kompostnik.



**KOMUNALA RIBNICA**

www.komunalna-ribnica.si, T: 01 83 61 138, 031 758 717

www.avtotrade.kia.si

**POPOLNOMA NOVI  
pro\_ceed'd**



Kiina vozila imajo rekordno nizko porabo, 7-letno garancijo, maksimalnih 5 zvezdic po EURO NCAP-u, številne nagrade za dizajn in nepremagljivo ceno.

**KIA – NAJVEČ AVTA ZA VAŠ DENAR**

AVTOTRADE D.O.O., Sinja Gorica 11, Vrhnika, 01-750-51-99

Kombinirane porabe goriva: 3,7 – 6,0 l/100km, emisije CO<sub>2</sub>: 97 – 145 g/km CO<sub>2</sub>.

